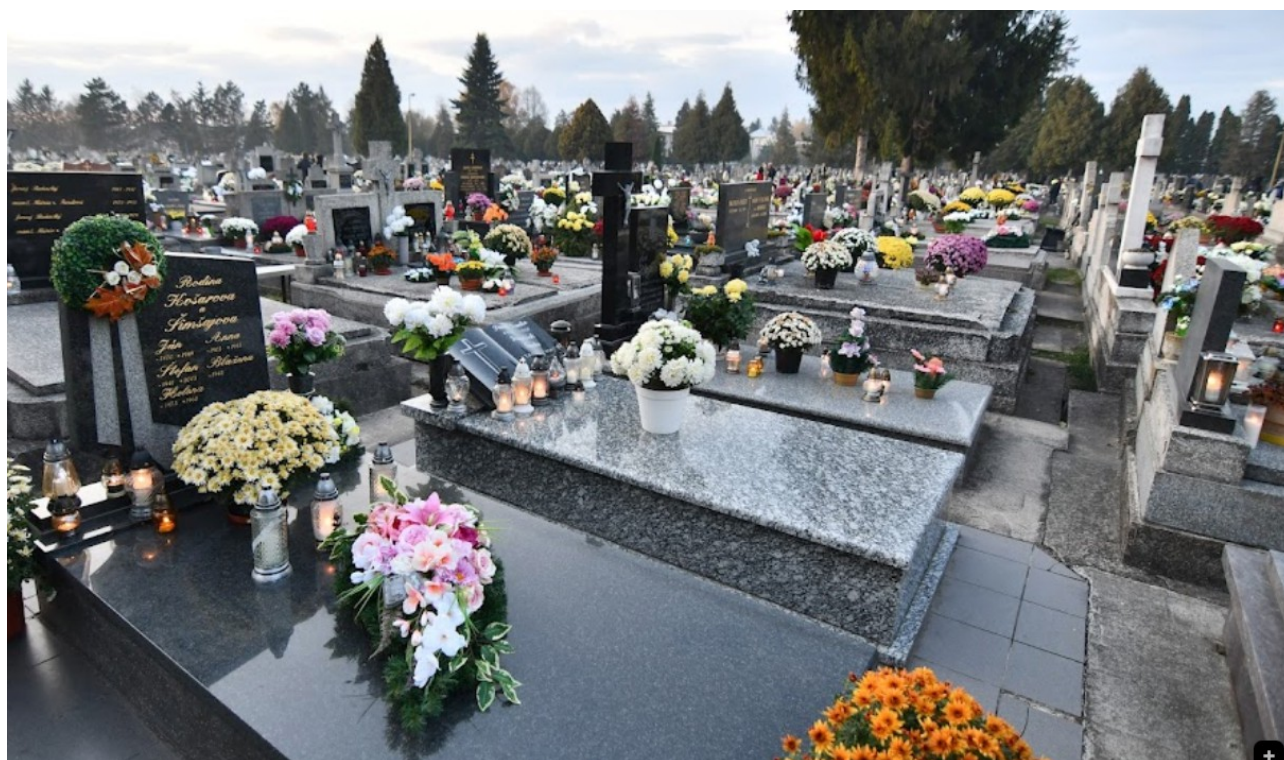

Oznámenie o zmene navrhovanej
činnosti podľa zákona NR SR č. 24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné
prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

ROZŠÍRENIE MESTSKÉHO CINTORÍNA

Navrhovateľ: Mesto Trebišov
M.R.Štefánika 862/204
075 01 Trebišov

Máj 2024

OBSAH dokumentu podľa prílohy č. 8a zákona NR SR č.24/2006 Z. z.

I. ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov (meno).
2. Identifikačné číslo.
3. Sídlo.
4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa.
5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie.

II. NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

III. ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Umiestnenie navrhovanej činnosti (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo)
2. Opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy (záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky) a údajov o výstupoch (napríklad zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície).
3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie.
4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.
5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice.
6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí.

IV. VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH

V. VŠEOBECNÉ ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

VI. PRÍLOHY

1. Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona; v prípade, ak áno, uvedie sa číslo a dátum záverečného stanoviska, príp. jeho kópia
2. Mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe
3. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti

VII. DÁTUM SPRACOVANIA

VIII. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA A PODPIS SPRACOVATEĽA OZNÁMENIA

IX. PODPIS OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

I. ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov:

Mesto Trebišov

2. IČO :

00331996

3. Sídlo :

M.R.Štefánika 862/204, 0750 01 Trebišov

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu navrhovateľa:

PhDr. Marek Čižmár, primátor
Mestský úrad, M.R.Štefánika 862/204, 0750 01 Trebišov
Tel.: +421 56 / 672 2665
E-mail: trebisov@trebisov.sk

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie:

Ing. Martin Ferianc
Zástupca prednostu Mestského úradu
E-mail: ferianc.martin@trebisov.sk
telefón: +421 915 759 593

Miesto na konzultácie: Mestský úrad, M.R.Štefánika 862/204, 0750 01 Trebišov

II. NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

ROZŠÍRENIE MESTSKÉHO CINTORÍNA

III. ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj : Košický
Okres : Trebišov
Mesto : Trebišov
Katastrálne územie : Trebišov
Parcelné číslo: C KN 2460

Vyššie uvedený pozemok je vo vlastníctve Mesta Trebišov.

Umiestnenie súčasnej prevádzky mestského cintorína v Trebišove

Umiestnenie rozšírenia mestského cintorína v Trebišove

Bišov - Trebišov - k.ú. Trebišov

MVSR, GKU ...

Charakter navrhovanej činnosti

V zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa jedná o zmenu existujúcej činnosti, ktorá je zaradená v zmysle prílohy č. 8 tohto zákona do časti 9. Infraštruktúra, položky č. 17 Krematóriá a cintoríny“ kde je prahová hodnota v časti B – zisťovacie konanie (bez limitu).“

Dotknutá obec

Mesto Trebišov, M.R.Štefánika 862/204, 0750 01 Trebišov

Dotknutý samosprávny kraj

Košický samosprávny kraj, Námestie Maratónu mieru 1, Košice

Dotknuté orgány

Dotknuté orgány, v zmysle zákona NR SR č. 24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorých záväzný posudok, súhlas alebo vyjadrenie vydávané podľa osobitných predpisov, podmieňuje povolenie činnosti.

Okresný úrad Trebišov, odbor starostlivosti o životné prostredie a príslušné odbory, M.R.Štefánika 32, 075 01 Trebišov
Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Trebišove, Jilemnického 3370/2, Trebišov

Povoľujúci orgán

Obec Vojčice

Rezortný orgán

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Limbová 2, P.O.BOX 52, 837 52, Bratislava

Prevádzka existujúceho cintorína v meste Trebišov sa nachádza na pozemkoch vymedzených parcelami registra CKN č. 2383, 2466 a 4416 v k.ú. Trebišov. Predmetné parcely a nachádzajú v zastavanom území mesta.

Cintorín má významné miesto v organizovaní sídiel. Miesto pochovania sa menilo v súvislosti so spôsobom pochovávaní, ale aj s rozširovaním hraníc miest a rastom znalostí v oblasti hygieny. Dnešné pohrebisko tvorí hlavný priestor na pochovávanie. Úcta k pamiatke zosnulých, súcit s ich pozostalými a spoločenské postavenie cintorínov ustanovuje, aby cintoríny boli stále udržiavané v stave ako to zodpovedá ich dôstojnému poslaniu. V lokalite sa prejavuje nedostatok hrobových miest a chýba komplexné riešenie cintorína.

Areál cintorína leží v západnej časti mesta Trebišov, na Ulici Komenského a je situovaný v zóne širšieho centra mesta. V tesnej blízkosti cintorína sa nachádza športová hala a internát strednej školy.

Celej lokalite chýba dostatok hrobových miest, komplexné riešenie, preukázanie funkčných väzieb jednotlivých priestorov. Nakoľko súčasná kapacita cintorína je nepostačujúca, je navrhované jeho rozšírenie.

Riešené územie, na ktorom sa plánuje realizovať navrhovaná zmena činnosti „Rozšírenie

mestského cintorína“ bude západne od existujúceho cintorína s prepojením na existujúce spevnené plochy v k.ú. Trebišov na parcele CKN č. 2460 zapísanej na LV č. 4170, ktorá je vo vlastníctve navrhovateľa. Táto parcela je umiestnená v zastavanom území mesta a jej využitie na predmetný účel, definovaný navrhovanou zmenou činnosti, je v súlade s Územným plánom mesta Trebišov, Zmeny a doplnky č.8.

Dotknutá parcela č. 2460 je v súčasnosti definovaná ako záhrada vo výmere 0,6053 ha. Pred realizáciou navrhovanej zmeny činnosti bude nutná zmena druhu pozemku – odňatie poľnohospodárskej pôdy v súlade s § 17 zákona č.220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Narábanie s ornitou bude riešené v súlade s rozhodnutiami orgánu na ochranu pôdneho fondu v jednotlivých stupňoch rozhodnutí v zmysle zákona č.220/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov.

Navrhovaná zmena bude rešpektovať širšie väzby územia, akceptovať prítomnosť dopravných trás a bude cez existujúci priestor mestského cintorína napojená na mestskú obslužnú dopravnú komunikáciu, ul. Komenského existujúcimi spevnenými plochami.

Hlavný vstup do rozšírenej časti cintorína je navrhovaný zo severnej strany pokračovaním existujúcich spevnených plôch, kde je navrhované ich napojenie.

Realizácia navrhovanej zmeny činnosti v predmetnej lokalite neobmedzí žiadnu z existujúcich prevádzok v okolí.

2. Stručný opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy

Existujúci stav (nulový variant)

Dotknuté územie sa nachádza v Košickom samosprávnom kraji, okrese Trebišov, v meste Trebišov, v katastrálnom území Trebišov. Prevádzka existujúceho cintorína mesta Trebišov, pri ktorom sa plánuje realizovať navrhovaná zmena činnosti sa nachádza v zastavanom území mesta na pozemkoch vymedzených parcelami registra CKN č. 2383, 2466 a 4416 v k.ú. Trebišov. Existujúce pozemky sú charakterizované ako ostatné plochy.

Cintorín má svoj vlastný areál, ktorý je celý oplotený, kde pri hlavnom vstupe do areálu je umiestnený aj dom smútku. Existujúca plocha cintorína je rovinná. Od hlavného vstupu po celom areáli cintorína vedú existujúce spevnené plochy. Tieto spevnené plochy končia v južnej časti pri oplotení.

Dotknuté územie, na ktorom sa plánuje realizovať navrhovaná zmena činnosti „Rozšírenie mestského cintorína“ tvorí parcela č. 2460 v katastrálnom území Trebišov. Plocha je v súčasnosti definovaná na LV č. 4170 ako druh pozemku – záhrada a so súčasným cintorínom má spoločnú hranicu na južnej strane.

Popis navrhovanej zmeny

Navrhovaná činnosť predstavuje investičný zámer vo verejnom záujme, vzhľadom na skutočnosť, že súčasná plocha cintorína slúžiaca pre potreby mesta je nepostačujúca. Navrhovaná plocha bude slúžiť identickému účelu ako súčasný cintorín, tzn. na pochovávanie ľudských pozostatkov do hrobov.

Jedná sa o plochu, ktorá priamo susedí s existujúcim cintorínom, čím sa dosiahne previazanosť novej plochy s už funkčnými prevádzkami cintorína.

Výstavbou posudzovaného areálu a jeho uvedením do prevádzky budú vytvorené podmienky pre plynulé pokračovanie pohrebných služieb.

Vyššie uvedené skutočnosti, hlavne umiestnenie navrhovanej činnosti v zóne širšieho centra mesta, západne od existujúceho cintorína možno považovať za pozitívum navrhovanej lokality. Za negatívum možno považovať záber poľnohospodárskej pôdy.

Projekt rieši rozšírenie existujúcich peších komunikačných a prilahlých plôch areálu objektu s vytvorením nástupných a oddychových zón a obnovu zelene. Navrhovaná činnosť predstavuje zväčšenie plochy existujúceho cintorína a príslušnú infraštruktúru. Celý areál rozšírenej časti cintorína bude oplotený. Hlavný vstup do rozšírenej časti cintorína je navrhovaný zo severnej strany pokračovaním existujúcich spevnených plôch, kde je navrhované ich napojenie.

Navrhované spevnené plochy sú zo zámkovej dlažby KORZO hr. 70 mm s prepojením na existujúcu asfaltovú miestnu komunikáciu. Navrhovaný chodník prechádza celou navrhovanou plochou. Na spevnenej ploche je navrhnutá plocha na kontajnery. Navrhujú sa nové hrobové miesta, rozdelené do 5 sekcií. V sekcii „A“ je navrhnuté 60 miest, sekcii „B“ – 60 miest, sekcii „C“ – 52 miest, sekcii „D“ – 108 miest a sekcii „E“ – 390 miest. Počet pomníkových hrobových miest spolu je 670 miest. Celková plocha na hrobové miesta je 4162,0 m².

Na riešenej ploche je navrhovaný výrub 3 ks existujúcich drevín, ostatné stromy sa ponechajú. Spevnené plochy sú odvodnené navrhovanými spádmi do okolitých zelených plôch. Spevnené plochy sú doplnené miestami na oddych navrhovanými lavičkami v počte spolu 18 ks, ktoré sú pripevnené pevne k dlažbe pomocou ocelových trňov.

Na nezastavané plochy je navrhnutá výsadba zelene v kombinácii s trávnikom. Na výsev trávniky bude použitá trávnatá parková zmes.

Na navrhovanej spevnenej ploche chodníku sa navrhuje osadiť kanalizačné poklopy 600x600 mm, liatinové, štvorcové – 7 ks.

Plošné a kapacitné charakteristiky navrhovanej zmeny činnosti:

SO 01 – spevnené plochy

Plocha dlaždená - 1090,0 m²

Parkový obrubník Premac /1000x50x200 mm / - 580,0 m

SO 02 – oplotenie

Dĺžka oplotenia exist. : 255,45 m + navrh. : 40,55 m = spolu 296,0 m

SO 02 - osvetlenie

Pre osvetlenie navrhovanej spevnenej plochy sa osadia nové stožiare č.NO 01-NO 13 typ STB 6-60/P (Honrup) + svietidlá LED Light Mata Series 50W (Teslux) + stožiarové svorkovnice NTB 3 (Rosa) + základové rošty ZR 12-15 (Honrup). Bodom napojenia navrhovaného osvetlenia bude existujúci stožiar VO č. JO 3.

SO 04 – terénne a sadové úpravy

Na nezastavané plochy je navrhnutá výsadba zelene v kombinácii s trávnikom.

Založenie vegetačných prvkov:

Navrhuje sa výsadba drevín vysokého vzrastu – 40 ks.

Navrhuje sa výsadba drevín nízkeho vzrastu – 4 ks.

Založenie trávniky a trávnej lúky (výsevom) – 800 m²

Hrobové miesta:

Navrhujú sa nové hrobové miesta, rozdelené do 5 sekcií. V sekcii „A“ je navrhnuté 60 miest, sekcii „B“ – 60 miest, sekcii „C“ – 52 miest, sekcii „D“ – 108 miest a sekcii „E“ – 390

miest.

Navrhovaná plocha na hrobové miesta: 4162,0 m².

Počet pomníkových hrobových miest je 670 miest.

Rozmer jedného hrobového miesta je 1,2 x 2,5 m, vzdialenosť medzi pomníkmi je 0,6 m.

Potrebné je zadefinovať maximálnu výšku pomníkov do 0,40 m.

Navrhovaná zmena činnosti sa bude realizovať v jednej etape. Predpokladaná doba výstavby je 6 mesiacov. Realizácia v danej lokalite ovplyvní stavebnú činnosť v tejto časti cintorína, avšak stavba nebude mať výrazný vplyv na okolitú zástavbu a ani negatívny vplyv na životné prostredie.

Vlastná príprava územia predstavuje úpravu terénu, vyrovnanie väčších nerovností, zabezpečenie prístupu na stavbu a priestoru pre uskladnenie a manipuláciu s materiálmi a prístup k energiám, vytyčenie stavby a jej označenie v zmysle bezpečnostných noriem a ochrany zdravia a majetku.

Z búracích prác bude potrebná demontáž časti súčasného oplotenia. Stavba bude označená informačnými tabuľami s upozornením na stavebné práce a na zákaz vstupu.

Popis stavebných objektov:

SO 01 spevnené plochy

Projekt rieši rozšírenie existujúcich peších komunikačných a príľahlých plôch areálu objektu s vytvorením nástupných a oddychových zón a obnovu zelene. Celý areál rozšírenej časti cintorína bude oplotený. Hlavný vstup do rozšírenej časti cintorína je navrhovaný zo severnej strany pokračovaním existujúcich spevnených plôch, kde je navrhované ich napojenie.

Navrhované spevnené plochy sú zo zámkovej dlažby KORZO hr. 70 mm s prepojením na existujúcu asfaltovú miestnu komunikáciu. Navrhovaný chodník prechádza celou navrhovanou plochou. Na spevnenej ploche je navrhnutá plocha na kontajnery. Navrhujú sa nové hrobové miesta, rozdelené do 5 sekcií.

Spevnené plochy areálu cintorína zo zámkovej dlažby budú lemované parkovým obrubníkom. Medzi nimi sa navrhujú medzery š.5mm na odtekanie vody do terénu. Parkové obrubníky sú navrhované v rovnakej výške ako navrhované plochy zo zámkovej dlažby.

Okolitú zeleň je potrebné previesť nižšie o 50 mm ako sú navrhované obrubníky. Na riešenej ploche je navrhovaný výrub 3 ks – existujúcich stromov, ostatné stromy sa ponechajú. Rieši objekt SO 04.

Spevnené plochy sú odvodnené navrhovanými spádmi do okolitých zelených plôch.

Spevnené plochy sú doplnené miestami na oddych navrhovanými lavičkami v počte spolu 18 ks, ktoré sú pripevnené pevne k dlažbe pomocou oceľových trňov.

Na nezastavané plochy je navrhnutá výsadba zelene v kombinácii s trávnikom – rieši objekt SO 04. Na výsev trávniky bude použitá trávnatá parková zmes.

Na navrhovanej spevnenej ploche chodníka sa navrhuje osadiť kanalizačné poklopy 600x600 mm, liatinové štvorcové – 7 ks. Chodník je rozoberateľný, nakoľko pod chodníkom sa nachádza kanalizačný zberač v správe VVS a.s., zároveň je zachované ochranné pásmo 3 m.

SO 02 oplotenie

Cintorín má svoj vlastný areál, kde je umiestnený aj dom smútku, ktorý je situovaný pri hlavnom vstupe do areálu cintorína. Areál cintorína je oplotený. Rozšírením cintorína pre nedostatok hrobových miest je potrebné časť oplotenia demontovať a po očistení sa späť namontuje z východnej a južnej časti za novonavrhovanými hrobovými miestami.

Novonavrhované oplotenie je navrhované tvarovo aj farebne rovnaké ako existujúce. Celý areál rozšírenej časti cintorína bude oplotený. Z južnej časti sa existujúce oplotenie v dĺžke 257,0 m demontuje. Po očistení a odhrdzavení sa spätne namontuje v západnej a južnej rozšírenej časti cintorína.

Na južnej strane je navrhované nové oplotenie z časti k existujúcemu, z tenkostenných profilov. Navrhované zvislé stĺpiky z trubiek 70/2,5 sú vodorovne zvárané s trubkami 38/2 v dolnej a hornej časti oplotenía. Medzi ne sú navrhované v zvislom smere priečky z trubiek 25/1,5 s medzerami 80 mm. V dolnej časti stĺpikov sa privaria L profily 30/20/3 do ktorých sa osadí betónový panel 2350/250/35 mm. Dĺžka novonavrhovaného oplotenía bude 40,50 b.m. Zvislé stĺpiky demontovaného aj navrhovaného oplotenía sú navrhované v osovej vzdialenosti 2,61 m a budú osádzané do otvorov 500x500 mm, hĺbky 1100 mm a následné zabetónované.

Z východnej strany navrhovaného rozšírenía cintorína je navrhovaná brána. Navrhovaná brána je oceľová brána dĺžky 3,5 m.

SO 03 osvetlenie

Poloha svietidiel bude situovaná v zmysle celkovej situácie a to z dôvodu zachovania ochranného pásme od zberača VVS a.s.

Existujúce stožiare VO č.JO 01-JO 04 sa demontujú a na pôvodné pätky stožiarov sa osadia nové stožiare typ STB 6-60/P (Honrup) + svietidlá LED Light Mata Series 50W (Teslux) + stožiarové svorkovnice NTB 3 (Rosa).

Pre osvetlenie navrhovanej spevnenej plochy sa osadia nové stožiare č.NO 01-NO 13 typ STB 6-60/P (Honrup) + svietidlá LED Light Mata Series 50W (Teslux) + stožiarové svorkovnice NTB 3 (Rosa) + základové rošty ZR 12-15 (Honrup). Bodom napojenia navrhovaného osvetlenia bude existujúci stožiar VO č. JO 3.

Zo svorkovnice tohto stožiara bude vedený nový vývod káblom CYKY-j 5x6 a tento sa zaústi do svorkovnice nového stožiara NO 5 a z nej sa prepoja ostatné stožiare JO 1-JO 4 a JO 6-JO 13. Istenie svietidiel bude v stožiarových svorkovniciach NRB 3.

Káble sa po celej trase v zemi uložia do el. inštal. rúrky Turboflex 32mm pre stredne ťažké namáhanie, budú uložené v pieskovom lôžku a pri križovaní s vozovkou resp. chodníkom sa osadia do oceľovej rúrky ϕ 60mm. Do výkopu sa spolu s káblom osadí aj oceľový pozinkovaný pásik 30x4mm s odbočením k stožiarom vodičom FeZn ϕ 10 mm cez svorku SR3, ktorým sa uzemní OK stožiara cez svorku SP. Pásik FeZn 30x4 sa uloží do výkopu pod pieskové lôžko. Zemný odpor uzemnenia každého stožiara má byť $R_z < 10\Omega$.

SO 04 terénne a sadové úpravy

Objekt rieši výsadbu zelene na riešenom cintoríne. Pietna zeleň je významnou súčasťou verejnej zelene našich sídiel napriek tomu nie je tvorbe a údržbe týchto objektov venovaná dostatočná pozornosť.

Dôležitým momentom v tvorbe pohrebísk je oboznámenie sa so súčasnými požiadavkami na tvorbu pohrebísk nielen zo strany samotných projektantov, ale aj zadávateľov projektov a následne aj ich správcov.

Nesmieme zabúdať, že pohrebiská ako objekty sakrálnej architektúry okrem dodržania technických požiadaviek vyžadujú aj taký autorský zámer, ktorý vdýchne objektu vlastný život, spraví ho výnimočným a obohacujúcim. Inšpiráciou pre projektantom by mohlo byť aj poznanie histórie a špecifických podmienok vývoja kultúry pochovávanía vo svete a u nás.

Len na základe poznania tradícií našich predkov a odlišností vývoja v okolitých krajinách môžu totiž vzniknúť diela späté s našou krajinou históriou a tradíciami, rešpektujúce však moderné, vyššie nároky na ich tvorbu.

Pri hľadaní koncepcie celkového sadovníckeho návrhu sme vychádzali z prírodných podmienok, ktoré boli našimi hlavnými ovplyvňujúcimi faktormi. Keďže táto lokalita sa nachádza vo Východoslovenskej nížine, tak volený sortiment nemohol byť nijako výstredný.

Volili sme druhy hlavne tie, ktoré bežne nájdeme v tejto časti Slovenska. Medzi dominanty môžeme zaradiť výsadbu navrhovaných stromov – vid' situácia v prílohe. Tieto dreviny sú hlavnými nositeľmi celkovej myšlienky návrhu, ktoré budú ozdobou počas celého vegetačného obdobia. Ich premenlivosťou a variabilitou dosiahneme požadovaný efekt.

Technológia výsadby bude rešpektovať platné STN DIN 18 920 Ochrana stromov, porastov a plôch pre vegetáciu pri stavebných činnostiach, 18 915 Práce s pôdou, 18 917.

Výsadby budú realizované na zahumusovaných plochách. Pre tieto účely bude použitá ornica zbavená burín a mechanických nečistôt.

Výsadba stromov

Najvhodnejším termínom na výsadbu stromov je skorá jar a neskorá jeseň, no stromy pestované v kontajneroch možno sadiť takmer celý rok s výnimkou obdobia mrazov. Veľkosť jamy na výsadbu stromu by mala byť minimálne 1- až 1,5-krát väčšia ako veľkosť koreňového balu stromu. Aby rast stromu bol kvalitný, pôdu treba z veľkej časti (na 50 až 100 %) vymeniť. Vykopanú jamu naplníme záhradným substrátom a ku koreňovému balu je vhodné pridať štartovacie hnojivo (Osmocote).

Pred vysadením stromu treba urobiť redukčný rez koruny. Zabráni sa tak nadmernému vyparovaniu vody a podporí sa prekorenenie stromu. Vysadený strom sa musí ukotviť a uviazať o konštrukciu vytvorenú z troch kolov, zhora spojenú priečnymi latami. Kmene listnatých stromov sa obaľujú jutovinovou bandážou, aby sa znížilo vyparovanie. Po vysadení treba okolo stromu vytvoriť misu na zalievanie. Po ukončení výsadby strom zalejeme 50 až 100 l vody (množstvo závisí od veľkosti stromu), zálievku opakujeme v pravidelných intervaloch podľa potreby. Pri realizovaní vysádzame veľké, odrastené stromy s obvodom kmeňa 14 až 14 cm a s výškou do 180 cm, aby základná kostra kompozície rýchlejšie nadobudla svoje črty. Tieto vzrastlé stromy nevyžadujú v prvých rokoch výchovný rez, pretože pri zakúpení dreviny je už vytvorená korunka. V nasledujúcom období sa robí rez bočných konárov, ktorým zakracujeme terminálny výhon, aby dochádzalo k pravidelnému rozkonáreniu a zahusteniu koruny. Väčšina navrhnutých druhov vyžaduje minimálnu starostlivosť. Zmladzovací rez pri stromoch robíme po 30 až 50 rokoch ich života, vyrežeme poškodené a prestarnuté konáre a presvetlíme korunu.

Založenie vegetačných prvkov

Navrhuje sa výsadba drevín vysokého vzrastu – 40 ks.

Navrhuje sa výsadba drevín nízkeho vzrastu – 4 ks.

Založenie trávnik a trávnej lúky (výsevom) – 800 m²

Požiadavky na vstupy

Záber pôdy

Dotknuté územie, na ktorom sa plánuje realizovať navrhovaná zmena činnosti „Rozšírenie mestského cintorína“ tvorí parcela č. 2460 v katastrálnom území Trebišov. Plocha je v súčasnosti definovaná na LV č. 4170 ako druh pozemku – záhrada a so súčasným cintorínom má spoločnú hranicu na južnej strane.

Pred realizáciou navrhovanej zmeny činnosti bude nutná zmena druhu pozemku – odňatie poľnohospodárskej pôdy v súlade s § 17 zákona č.220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Narábanie s ornitou bude riešené v súlade s rozhodnutiami orgánu na ochranu pôdneho fondu v jednotlivých stupňoch rozhodnutí v zmysle zákona 220/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov. K záberu lesného pôdneho fondu nedôjde.

Uvedená investícia nezasahuje do žiadnych ochranných pásiem vodárenských zdrojov, ochranných pásiem vodných tokov, chránených a vyhlásených území (napr. NATURA 2000, prvkov USES a pod.) a v rozsahu jej plošného návrhu nedôjde k odstráneniu žiadnych prírodných ani kultúrnych pamiatok.

Spotreba vody

V rámci navrhovanej zmeny činnosti sa potreba množstva vody pre prevádzku cintorína zásadne nezmení. Pre navrhovanú zmenu činnosti nebude potrebné zabezpečenie pitnou ani úžitkovou vodou počas prevádzky s výnimkou občasného zalievania existujúcej a navrhovanej zelene, na ktoré sa použijú ako zdroj vody existujúce rozvody na úžitkovú vodu v areáli cintorína. Predpokladaná spotreba tejto vody nie je vyčíslená. S rozvodom pitnej vody sa nepočíta.

Surovinové zdroje

Pre navrhovanú činnosť nebude potrebné zabezpečenie surovinami počas prevádzky.

Energetické zdroje

Elektrická energia:

Pre osvetlenie navrhovanej spevnenej plochy sa osadia nové stožiare č.NO 01-NO 13 typ STB 6-60/P (Honrup) + svietidlá LED Light Mata Series 50W (Teslux) + stožiarové svorkovnice NTB 3 (Rosa) + základové rošty ZR 12-15 (Honrup). Bodom napojenia navrhovaného osvetlenia bude existujúci stožiar VO č. JO 3.

Teplo a plyn:

Zásobovanie navrhovanej zmeny činnosti teplom a plynom sa nepredpokladá.

Dopravná a iná infraštruktúra

Cintorín leží v západnej časti mesta Trebišov. Mestský cintorín sa nachádza na ulici Komenského, je situovaný v zóne širšieho centra mesta. Lokalita navrhovanej zmeny činnosti

si nevyžaduje pripojenie na existujúce účelové cesty. V navrhovanej lokalite bude riešený vnútro areálový systém peších komunikácií.

Okrem príjazdu a odjazdu vozidiel, prevádzková činnosť nebude zasahovať a zaberat' vedľajšie mestské komunikácie.

Prevádzkovaním cintorína sa ani po jeho rozšírení o navrhovanú činnosť nepredpokladá navýšenie zaťažnosti dopravného skeletu dotknutého územia ani širšieho okolia.

Parkovacie miesta sú existujúce. S ich navýšením sa neuvažuje z dôvodu ich dostatočného počtu.

V porovnaní s doteraz existujúcou činnosťou bude intenzita dopravy z prevádzky v zásade totožná. Zvýšené nároky na statickú dopravu sa po realizácii navrhovanej činnosti nepredpokladajú.

V rámci navrhovanej zmeny činnosti sa predpokladá na dotknutom území vybudovať v súvislosti s SO 01 spevnené plochy. Pre ich založenie bude potrebné vykonať skrývku humusovej vrstvy ornice. Ornica bude dočasne uložená na riešenej parcele a bude využitá na vyrovnanie terénu pri sadových úpravách a oplotení pozemku.

Hlavný vstup do rozšírenej časti cintorína je navrhovaný zo severnej strany pokračovaním existujúcich spevnených plôch, kde je navrhované ich napojenie.

Navrhované spevnené plochy sú zo zámkovej dlažby KORZO hr. 70 mm s prepojením na existujúcu asfaltovú miestnu komunikáciu. Navrhovaný chodník prechádza celou navrhovanou plochou.

Nároky na pracovné sily

Pre výstavbu rozšírenia cintorína budú použité pracovné sily dodávateľa, s ktorým mesto uzatvorí zmluvu na základe verejného obstarávania.

Počet pracovníkov počas prevádzky cintorína zostane aj po jeho rozšírení o navrhovanú zmenu činnosti na súčasnej úrovni.

Iné nároky

Iné nároky pre navrhovanú zmenu činnosti neboli špecifikované.

Údaje o výstupoch

Zdroje znečistenia ovzdušia

Podľa zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa vyhlášky MŽP SR č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia a jej prílohy č. 1, **nebude prevádzka cintorína ani po jeho rozšírení kategorizovaná ako stacionárny zdroj znečisťovania ovzdušia.**

V etape výstavby sú dodávateľské organizácie povinné vykonávať hlavne tieto opatrenia:

- Nepripustiť prevádzku dopravných prostriedkov a strojov s nadmerným množstvom škodlivín vo výfukových plynch.
- Maximálne obmedziť prašnosť pri stavebných prácach a doprave.
- Pri výkopových prácach v suchom období môže dôjsť k zvýšenej prašnosti a preto zvířený prach treba kropiť.
- Pri prevoze sypkého materiálu budú materiály uložené na ložné plochy vozidiel tak, aby nedochádzalo počas prepravy k jeho vypadávaniu, alebo rozprášeniu a podľa potreby sa ložná plocha prekryje.
- Skladovanie prašných stavebných materiálov, v hraniciach staveniska, minimalizovať resp. ich skladovať v uzatvárateľných plechových skladoch a silách v rámci navrhovanej hranice centrálného staveniska.

Mobilný zdroj znečisťovania ovzdušia počas prevádzky navrhovanej činnosti budú predstavovať dopravné prostriedky zamestnancov pohrebnej služby a pozostalých.

Táto doprava bude riešená po existujúcej prístupovej komunikácii s intenzitou porovnateľnou ako v súčasnosti. Režim jazdy bude mestský. Automobily produkujú emisie NO_x, CO, prchavé organické látky (VOC) a zároveň sú zdrojom prašnosti (najmä frakcie PM₁₀).

Líniovým zdrojom znečistenia budú existujúce spevnené plochy využívané počas výstavby. Znečistenie ovzdušia prichádzajúcimi vozidlami do areálu je zanedbateľné. Nepredpokladá sa výrazné zvýšenie zaťaženia existujúcich miestnych komunikácií novou dopravou.

Odpadové vody

Pri výstavbe a prevádzke areálu nebudú vznikať odpadové vody, ktoré je potrebné napojiť na verejnú kanalizáciu.

Pri výstavbe sa bude používať úžitková voda potrebná na jednotlivé technologické postupy. Množstvo odpadových vôd sa realizáciou navrhovaného rozšírenia cintorína nezmení.

V etape výstavby je potrebné zabezpečiť, aby nasadené stroje a strojné zariadenia stavby neznečisťovali a neznižovali kvalitu povrchových a podzemných vôd lokality.

Spevnené plochy areálu cintorína zo zámkovej dlažby budú lemované parkovým obrubníkom. Medzi nimi sa navrhujú medzery š.5mm na odtekanie vody do terénu.

Spevnené plochy sú odvodnené navrhovanými spádmi do okolitých zelených plôch.

Iné odpady

V zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 371/2015 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov sú odpady vznikajúce realizáciou navrhovanej zmeny činnosti zaradené nasledovne:

Tab.: Predpokladané druhy odpadov počas výstavby

Kód odpadu	Názov druhu odpadu	Množstvo	Kategória odpadu
17 05 06	Výkopová zemina iná ako uvedená v 17 05 05	2550 t	O
17 09 04	Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné	75 t	O
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	0,1 t	O

Pôvodca (objednávateľ stavebných prác ak sa nejedná o fyzickú osobu) stavebných odpadov je povinný nakladať v zmysle ustanovení § 14 a 77 zákona 79/2015 Z.z. Uvedené odpady určené na zneškodnenie skládkovaním na skládke, musia byť uložené na skládkach, ktorých prevádzkovateľ má súhlas orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva a má súhlas na zneškodňovanie predmetného druhu odpadu. Ku kolaudácii treba preukázať naloženie so všetkými odpadmi vzniknutými počas výstavby v súlade s ustanoveniami zákona o odpadoch. V rámci realizácie stavby je účelné a v súlade s legislatívou potrebné vykonávať triedenie odpadu. Triedením dochádza k znižovaniu celkového množstva odpadu, ktorý je nutné zneškodniť na skládke odpadu. Odpady vznikajúce počas stavebných prác budú triedené podľa druhov, pričom nakladanie so vzniknutými odpadmi sa bude riadiť podľa platnej legislatívy v odpadovom hospodárstve a platného Všeobecne záväzného nariadenia mesta Trebišov s nakladaním s odpadmi. Ostatný odpad inertného charakteru môže byť zhodnocovaný využitím ako zásypový materiál pri terénnych úpravách. Odpad v priebehu realizácie na stavbe je potrebné zhromažďovať podľa jednotlivých druhov roztriedene na vyčlenenom mieste, len do objemu kontajnera. Recyklovateľný odpad a druhotné suroviny budú likvidované odvozom do zariadení Zberných surovín na základe zmluvy medzi dodávateľom stavby a týmito zariadeniami.

Všetky odpady budú zhodnotené alebo zneškodnené u oprávnených osôb, na zariadeniach vybavených príslušnými súhlasmi, v zmysle platnej legislatívy.

Do doby odvozu odpad zabezpečiť tak, aby nedošlo k roznášaniu vetrom a obyvateľmi z okolia stavby. Po ukončení stavebných prác, k termínu uvedeniu stavby do prevádzky pôvodca odpadov – investor, resp. dodávateľ preukáže skutočné množstvá, druhy a spôsoby naloženia so vzniknutými odpadmi. Počas prevádzky vzniká bežný komunálny odpad.

Z hľadiska zmeny navrhovanej činnosti sa nezmení druhová skladba odpadov, ktoré bude navrhovaná činnosť produkovať a zásadne sa nezmení ani ich množstvo. Vzniknuté odpady budú odovzdané oprávnenej organizácii na ďalšie zhodnotenie, resp. zneškodnenie.

V zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 371/2015 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov sú odpady vznikajúce prevádzkou cintorína zaradené nasledovne:

Tab.: Predpokladané druhy odpadov vznikajúce prevádzkou navrhovanej zmeny činnosti

Katalógové číslo odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória odpadu
20 02 01	biologicky rozložiteľný odpad	O
20 02 03	iné biologicky nerozložiteľné odpady	O

20 03 01	zmesový komunálny odpad	O
20 03 03	odpad z čistenia ulíc	O

Počas prevádzky cintorína vzniká zmesový komunálny odpad (O). Ten vyplýva z bežných potrieb komfortu návštevníkov, ako aj nárokov na hygienu, čistenie a údržbu objektu.

Zmesový komunálny odpad odváža v zmysle zákona o odpadoch oprávnená organizácia. Vyseparované zložky komunálnych odpadov sú odvážané do zariadení na to určených, okrem zhromažďovania odpadov do doby ich odvozu oprávnenou organizáciou. Navrhovateľ neprevádzkuje zariadenia na zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov. Predpokladaný spôsob nakladania s odpadmi zmluvnou organizáciou bude stanovený v zmysle prílohy č. 2 a 3 zákona o odpadoch.

Zoznam odpadov je odhadovaný na základe predpokladaného rozsahu činnosti a bude upresňovaný podľa skutočného stavu. Množstvá uvedených odpadov budú špecifikované v ďalšom povoloňovacom procese.

Zdroje hluku a vibrácií

Počas výstavby navrhovanej zmeny sa predpokladá prevádzka zemných a stavebných strojov, ktoré sú rozmerom prispôbené šírkam jednotlivých komunikácií. Pri vykonávaní stavebných prác na stavenisku je potrebné, aby zo strany dodávateľa stavby boli zabezpečené všetky opatrenia na zníženie hlučnosti. Najvýznamnejšie hlukové emisie predstavuje doprava materiálu nákladnými vozidlami. Uvažované činnosti sa budú uskutočňovať v dostatočnej vzdialenosti od obývaného územia, takže zvýšenie hlukovej hladiny v prostredí nebude nepriaznivo vplyvať na obyvateľov najbližšie obývanej časti mesta.

Cintorín a ani jeho plánované rozšírenie o navrhovanú zmenu činnosti nebude počas jeho prevádzky zdrojom hluku a vibrácií.

Zdroje žiarenia, tepla a zápachu

Cintorín ani po jeho rozšírení o navrhovanú činnosť nebude počas jeho prevádzky zdrojom elektromagnetického alebo rádioaktívneho žiarenia v zdraví škodlivej intenzite a nebude ani zdrojom zápachu či tepla.

Vyvolané investície

Na dotknutej ploche sa nenachádzajú stavby ani inžinierske siete. Realizácia navrhovanej zmeny činnosti si vyžiada výrub 3 ks drevín. Pred realizáciou výrubu drevín požiada vlastník pozemku príslušný úrad ochrany prírody a krajiny o vydanie súhlasu na výrub drevín v zmysle § 47 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a vyhlášky MŽP SR č. 170/2021 v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny. Iné vyvolané investície v súčasnom štádiu poznania nie sú známe.

3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie.

Pri navrhovanej činnosti rozšírenia cintorína v Trebišove sa predpokladajú minimálne a krátkodobé negatívne vplyvy na okolie. V bližšom okolí stavby sa neplánuje podľa dostupných podkladov iná činnosť navrhovateľa. V širšom okolí posudzovanej stavby sa nenachádzajú priemyselné areály, ktoré by boli zdrojom znečisťovania životného prostredia a nie sú tu známe riziká havárií. V súčasnosti nie sú známe žiadne iné plánované stavby a investície v priamo

dotknutom území. Navrhovaná zmena činnosti nie je viazaná na žiadnu ďalšiu stavbu a nie sú známe vedomosti o plánovaných činnostiach v okolí, ktoré by mohli mať vplyv na navrhovanú zmenu činnosti.

Zmena navrhovanej činnosti predstavuje rozšírenie mestského cintorína na vymedzenom území s vyčlenením nových hrobových miest, spevnených plôch, oplotenia, osvetlenia, terénnych a sadových úprav. Filozofia riešenia vychádza z kombinácie maximálne efektívneho využitia plôch pre nové hrobové miesta a zároveň zachovania prírodného a komorného charakteru prostredia a dôstojnej atmosféry pre rozjímanie a pobyt návštevníkov cintorína.

Zmena navrhovanej činnosti v zásade nemení pôvodné riešenie do takej miery, aby vznikli riziká vo väzbe na nové technológie, či použité látky. Zdravotné riziká v existujúcej prevádzke a riešenie podľa zmeny navrhovanej činnosti je možné hodnotiť v zásade ako rovnaké.

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti sa bude riadiť predovšetkým stavebnými predpismi a normami. Riziká počas výstavby vyplývajú z charakteru práce – stavebné práce, práca s elektrickými zariadeniami, stavebnými a dopravnými mechanizmami. V tomto smere sú riziká obdobné ako pri každej stavebnej činnosti. V etape výstavby bude v priestore stavby mierne zvýšený pohyb stavebných mechanizmov. Preto k čiastočnému narušeniu pohody a kvality života príde v etape realizácie najmä hlukom, prachom a emisiami z dopravy. Toto narušenie bude len lokálne - dopravné trasy, stavenisko. Tento dopad nebude mať významný vplyv na zdravotný stav obyvateľov. Priame zdravotné riziká vznikajú v etape výstavby len v súvislosti s vlastnou stavebnou činnosťou. Jedná sa predovšetkým o nebezpečenstvo úrazu pri doprave a manipulácii s materiálom, pri stavebných prácach, pri práci s elektrickými zariadeniami a pod.

Tieto riziká je možné eliminovať len pracovnou disciplínou a dodržiavaním zásad ochrany zdravia pri práci. Vzhľadom k tomu, že realizácia investičného zámeru bude len vo vyhradenom priestore, nemôžu vzniknúť reálne zdravotné riziká ani iné dôsledky na obyvateľstvo.

S realizáciou zmeny navrhovanej činnosti sú spojené aj určité riziká havarijného charakteru. Môže k nim dôjsť v dôsledku rizikových situácií spôsobených najmä extrémnym pôsobením prírodných síl (vietor, sneh, mraz, zosuvy). Dôsledkom rizikovej situácie môže byť kontaminácia horninového prostredia, pôdy a povrchových aj podzemných vôd napr. ropnými látkami, požiar, ale aj poškodenie zdravia alebo smrť. Štatisticky sa jedná o veľmi málo pravdepodobné situácie, ktoré je možné minimalizovať až vylúčiť dodržiavaním technologických postupov a bezpečnostných opatrení pri výstavbe ako aj konkrétnych prevádzkových predpisov.

Priame zdravotné riziká počas prevádzky budú znášať len pracovníci cintorína. Vzhľadom na charakter činnosti a na podmienku plnenia prísnych hygienických predpisov riziká sú minimálne. Zdravotné riziko s možným širším záberom nie je reálne.

Navrhovaná prevádzka z hľadiska zostatkových rizík vyhovuje požiadavkám bezpečnosti práce. Pre znižovanie uvedených rizík je potrebné dodržiavať základné požiadavky bezpečnosti práce a používať osobné ochranné pracovné pomôcky.

4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

Pre navrhovanú zmenu „Rozšírenie mestského cintorína“ v meste Trebišov bude potrebné:

- Územné rozhodnutie, stavebné povolenie a rozhodnutie podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov

- Rozhodnutie o návrhu na zriadenie a prevádzku pohrebiska podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Povoľovanie prevádzkovania a prevádzkovanie zmeny navrhovanej činnosti podlieha rozhodnutiam príslušných orgánov na ochranu zdravia. Vzhľadom na charakter zmeny navrhovanej činnosti sa nepredpokladajú negatívne vplyvy na zdravotný stav obyvateľstva.

5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice.

Posudzovaná zmena navrhovanej činnosti nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice a nenapĺňa podmienky § 40 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a kritériá uvedené v prílohe č. 13. a č. 14. predmetného zákona.

6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí.

Vymedzenie riešeného územia

Priamo dotknuté územie sa nachádza v zóne širšieho centra mesta Trebišov na parcele CKN č. 2460 zapísanej na LV č. 4170, ktorá je vo vlastníctve navrhovateľa. Táto parcela je umiestnená v zastavanom území mesta, ale jej využitie na predmetný účel, definovaný navrhovanou zmenou činnosti, je v súlade s Územným plánom mesta Trebišov, Zmeny a doplnky č.8. Katastrálne územie mesta Trebišov je situované v Košickom kraji.

Mesto Trebišov, centrum južného Zemplína, sa rozprestiera v juhozápadnej časti Východoslovenskej nížiny, na rozhraní Trebišovskej tabule a Ondavskej vrchoviny. Nachádza sa v nadmorskej výške 109 m zväčša na pravom brehu potoka Trnávka, prítoku Ondavy.

Z hľadiska životného prostredia sa budeme zaoberať riešeným územím vymedzeným dotknutou parcelou, ale aj jeho širšími vzťahmi s okolím, v rámci mesta Trebišov pri niektorých charakteristikách dôležitých z hľadiska vzájomných väzieb jednotlivých zložiek životného prostredia.

Širším dotknutým územím je územie mesta Trebišov, v ktorej územnej pôsobnosti sa bude zmena navrhovanej činnosti realizovať a bude znášať vplyvy realizácie zmeny navrhovanej činnosti.

Zaujímavým územím pre charakteristiku jednotlivých zložiek životného prostredia slúži územie mesta Trebišov. V prípade niektorých nižšie definovaných charakteristík to môže byť vyššia geomorfologická jednotka, okres, prípadne kraj.

6.1. Geomorfológia

Podľa geomorfologického členenia Slovenska (Mazúr, E., Lukniš, M., in Atlas krajiny SR, 2002), (tab.), územie okresu Trebišov patrí do dvoch oblastí: Matransko-slanská oblasť a Východoslovenská nížina.

Matransko-slanská oblasť patrí do provincie Západné Karpaty a subprovincie Vnútorne Západné Karpaty. V okrese Trebišov je zastúpená celkom Slanské vrchy s podcelkami Mošník, Bogota a Milič a celkom Zemplínske vrchy, s časťou Roňavská brázda.

Oblasť Východoslovenskej nížiny patrí do provincie Východo-panónska panva a subprovincie Veľká Dunajská kotlina. V okrese Trebišov je zastúpená celkom Východoslovenská

pahorkatina s podcelkom Podslánska pahorkatina a celkom Východoslovenská rovina s podcelkami Trebišovská tabuľa, s časťou Veľký vrch, Medzibodrocké pláňavy, s časťami Chlmecké pahorky a Tarbucka a podcelkami Ondavská rovina, Latorická rovina a Bodrocká rovina.

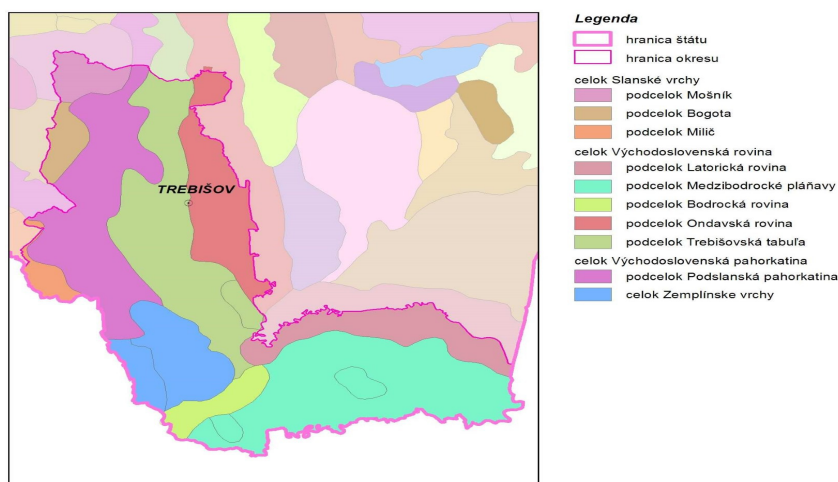
Geomorfologické členenie okresu Trebišov (tab.)

Sústava	Alpsko- Himalájska			
Podsústava	Karpaty		Panónska panva	
Provincia	Západné Karpaty		Východo-panónska panva	
Subprovincia	Vnútorne Západné Karpaty		Veľká Dunajská kotlina	
Oblasť	Matransko-slanská		Východoslovenská nížina	
Celok	Slanské vrchy	Zemplínske vrchy	Východoslovenská pahorkatina	Východoslovenská rovina
Podcelok	Mošník Bogota Milič		Podslánska pahorkatina	Trebišovská tabuľa Medzibodrocké pláňavy Ondavská rovina Latorická rovina Bodrocká rovina
Časť		Roňavská brána		Veľký vrch Chlmecké pahorky Tarbucka

Zdroj: Atlas krajiny SR, 2002

Riešený priestor k.ú. Trebišov podľa geomorfologického členenia SR / E. Mazúr, M.Lukniš/ je súčasťou alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy - Panónska panva, provincia - Východopanónska panva, subprovincia Veľká Dunajská kotlina, oblasť Východoslovenská nížina, celok Východoslovenská rovina a podcelok Trebišovská tabuľa.

Geomorfologické členenie okresu Trebišov (Atlas krajiny SR, 2002)

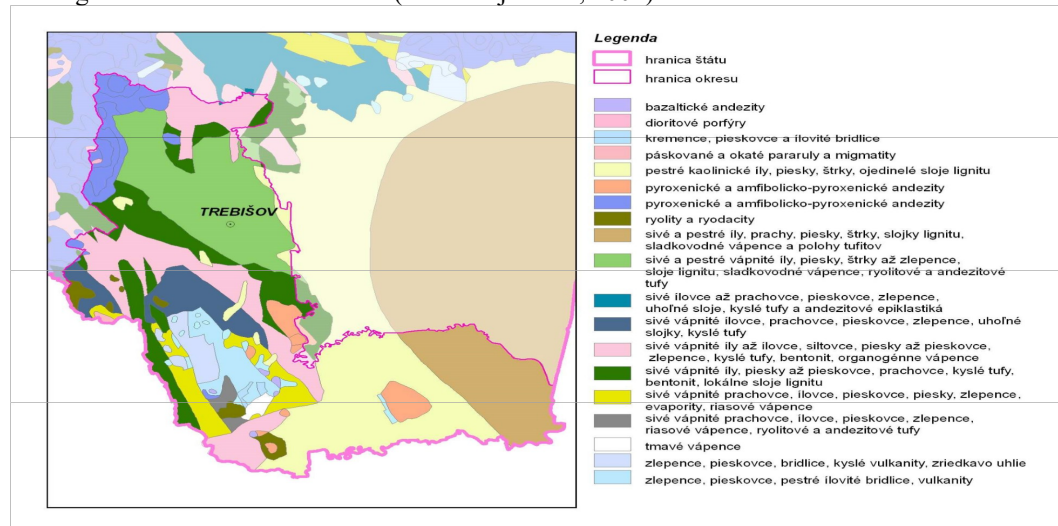

Geologické a inžiniersko-geologické pomery dotknutého územia

Na geologickej stavbe územia Trebišov sa zúčastňujú neogénne a kvartérne sedimenty. Kvartér

je zastúpený fluviálnymi sedimentami, ktoré dosahujú hrúbku 15 - 20 m. Kryciu vrstvu hrubú 5 - 10 m tvoria náplavové hliny až íly. Neogén je zastúpený súvrstvom stredno až vrchno sarmatského veku. Sú to prevažne pelitické sedimenty s polohami štrkov a pieskov. Na Východoslovenskej nížine, ktorej súčasťou je aj riešené územie, neogénne sedimenty mocné niekoľko sto metrov predstavujú výplň pozdĺž vnútrohorskej panvy. V študovanom území sa predpokladá prítomnosť sedimentov karpát. Vrtmi boli overené sedimenty a vulkanity badenu a sarmatu, ako i sedimenty panonu a rumanu. Prevládajú pestré íly a ílovce, sliene a pieskovce. Vulkanické horniny sú tu zväčša pokryté mladšími eolickými pieskmi, na povrchu sa objavujú iba ojedinele. Kvartér zastupujú hlavne fluviálne a eolické sedimenty. Fluviálna činnosť sa prejavovala v poriečnych nivách tokov a v neotektonických kvartérnych depresiách, v ktorých sú zaplavované 15 – 30 m, max. 70 m mocné súvrstvia štrkov, pieskov, hlín a ílov. Povrchové časti poriečnych nív a mladých depresií pokrývajú piesčité, hlinité, ílovité povodňové kaly a preplavované sprae, sprasové hliny a naviate piesky.

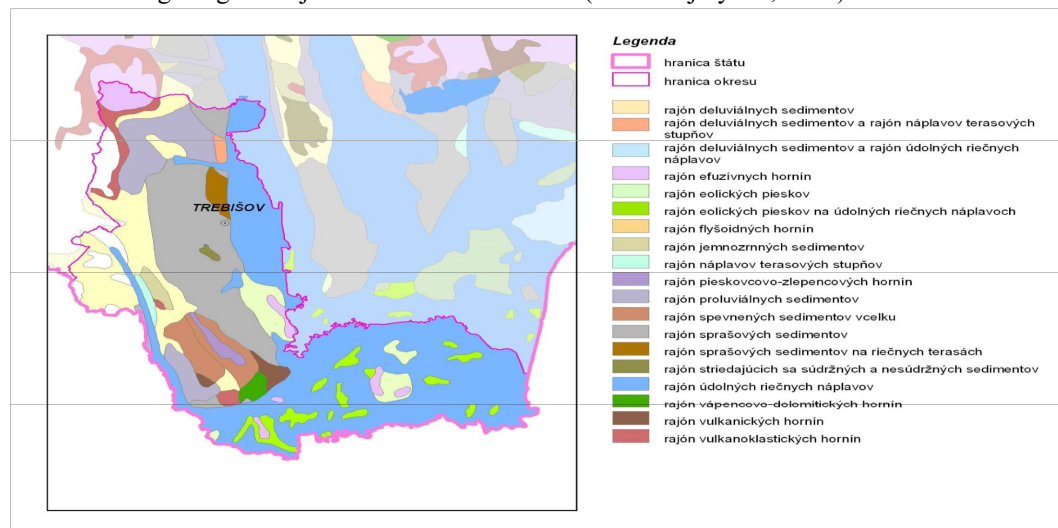
Geologická stavba okresu Trebišov (Atlas krajina SR, 2002)

Inžiniersko – geologická rajonizácia

Z hľadiska inžinierskogeologickej rajonizácie patrí väčšina územia okresu Trebišov do regiónu tektonických depresií, subregiónu s neogénnym podkladom (Hrašna, M., Klukanová, A., in Atlas krajiny SR, 2002).

V zmysle inžinierskogeologickej rajonizácie patrí územie do rajónu kvartérnych sedimentov, prevažne do rajónu údolných riečnych náplavov s výskytom rajónov eolických pieskov na údolných riečnych náplavoch.

Ložiská nerastných surovín

Legislatívnym nástrojom na ochranu horninového prostredia je zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov.

V rámci k. ú. mesta Trebišov sa nachádzajú: Beša nad Latoricou, horľavý zemný plyn určené pre spol. Nafta a.s. Gbely; Trebišov, termálne podzemné vody určené pre ENEO s.r.o. Bratislava; Trebišov, termálne podzemné vody určené pre spol. ENEX s.r.o. Vranov n/T.

V rámci k. ú. Trebišov sú určené dve prieskumné územia: „Východoslovenská nížina – horľavý zemný plyn“, určené pre držiteľa prieskumného územia NAFTA, a.s. Gbely.

6.2. Hydrogeologické pomery

Povrchové vody

Hydrologickú kostru územia okresu Trebišov tvoria rieky Bodrog, Latorica, Ondava, Tisa so svojimi prítokmi a riečnu sieť dopĺňa aj sústava odvodňovacích kanálov, zaústnených do vodných tokov. Všetky riečne toky okresu patria k úmoriu Čierneho mora.

Hlavným tokom, ktorý určuje hydrografické a hydrologické pomery v širšom okolí je rieka Ondava, do ktorej sa vlievajú bočné vodné toky a umelo vytvorené kanály. Rieka Ondava patrí do povodia Bodrogu. Vodným tokom, ktorý preteká od severu na juh popri východnom okraji Trebišove je Trnávka. Trnávka je prepojená od severu na juh hustou sieťou kanálov s Ondavou.

Vodný tok Trnávka preteká na riešenom území upraveným korytom s obojstrannými hrádzami. Jedná sa o jeden z najviac znečistených vodných tokov na území Košického kraja. Vodný tok Trnávka je recipientom všetkých odpadových vôd záujmového územia z existujúceho osídlenia pozdĺž toku Trnávka. Kvalita vody v Trnávke sa pohybuje už v severnej časti mesta medzi IV. a V. triedou kvality, čo je silne až veľmi silne znečistená voda. Jej zlú kvalitu spôsobuje predovšetkým zvýšený obsah organického znečistenia vyjadreného ako CHSKer, ktorý je sprevádzaný nízkymi koncentraciami rozpusteného kyslíka. V skupine mikrobiologických ukazovateľov sa tok nachádza v V. triede kvality, čo svedčí o znečistení pochádzajúcom najmä zo splaškových vôd. V skupine nutrientov sa pohybuje kvalita medzi III. a IV. triedou čistoty, čo svedčí o zvýšených hodnotách fosforu a všetkých foriem dusíka. Znečistenie povrchových vôd je spôsobené predovšetkým nevyhovujúcim čistením odpadových vôd z verejných kanalizácií a z priemyselnej výroby ako aj intenzívnou poľnohospodárskou činnosťou spojenou s používaním hnojív.

Východne od toku Trnávka je vybudovaná rozsiahla odvodňovacia sústava Hraň s melioračnými kanálmi Kopaný jarok, Pravobrežný kanál a Andrejský kanál.

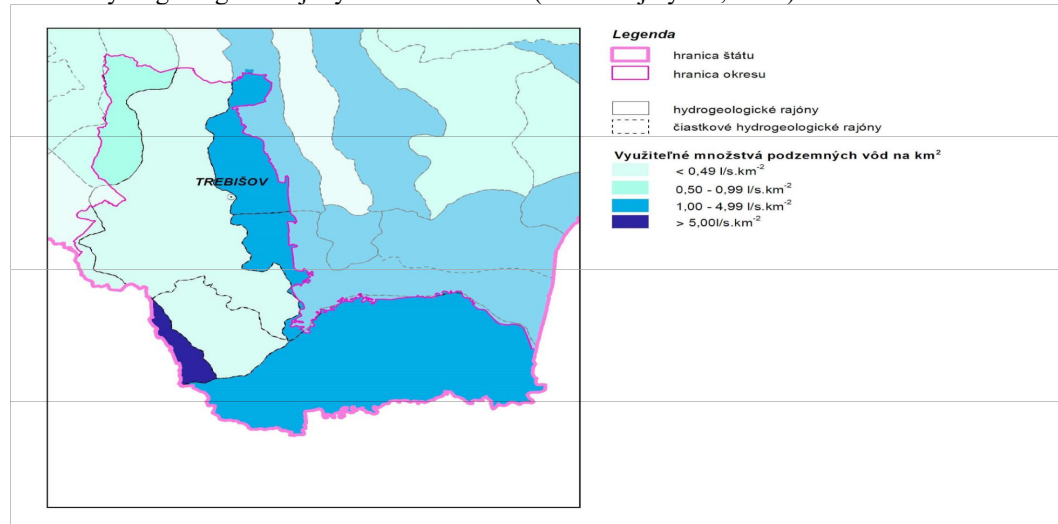
Vodné toky Ondava a Trnávka sú významnými vodohospodárskymi tokmi. Jedná sa o významnú vodohospodársku oblasť „Riečne náplavy Ondavy“.

V blízkosti posudzovanej lokality nie je monitorovaný žiadny vodný tok
Podzemné vody

Podľa (Malík, P., Švasta, J., in Atlas krajiny SR, 2002) sa na území okresu Trebišov nachádza resp. zasahuje do neho 7 hlavných hydrogeologických rájónov (obr.).

- VN 111 Neovulkanity Slanských vrchov
- N 112 Neogén západnej časti Východoslovenskej nížiny
- N-G 113 Paleozoikum a mladšie horniny Zemplínskych vrchov
- Q 114 – Kwartér dolného toku Roňavy
- QN 103 Kwartér dolnej časti tokov Uh, Laborec, Ondava a pravej strany Latorice
- QN 104 Kwartér juhovýchodnej časti Východoslovenskej nížiny
- QN 106 Kwartér Ondavy a Tople od Slovenskej Kajne po Trebišov

Hlavné hydrogeologické rájóny okresu Trebišov (Atlas krajiny SR, 2002)

Hydrogeologické pomery územia sú vo všeobecnosti podmienené jeho geologickou a tektonickou stavbou, geomorfologickými a klimatickými pomermi. Na základe geologickej stavby možno v širšom okolí posudzovaného územia vyčleniť podzemné vody dvoch geologických celkov neogénu a kvartéru. V zmysle vyššie uvedenej hydrogeologickej rajonizácie sa záujmové územie nachádza v hydrogeologickom rájone Q 106 Kwartér Ondavy a Tople od Slovenskej Kajne po Trebišov.

Územie budované neogénnymi sedimentmi majú vcelku priaznivé podmienky pre hromadenie zdrojov podzemných vôd iba v miestach, ktoré sú tvorené psamiticko-psefitickými polohami. Ak je vývoj neogénnych sedimentov charakteru pelitického, cirkulácia podzemnej vody je len obmedzená a podmienky pre jej akumuláciu sú značne obmedzené. Hlavným nositeľom podzemnej vody v širšom skúmanom území sú vo všeobecnosti kvartérne sedimenty. Zvodnená štrko-piesčitá vrstva fluvialnych náplavov svojím súvislým plošným rozšírením, priepustnosťou a hydraulickou spojitnosťou povrchovým tokom je za predpokladu nižšieho stupňa zahĺbenia najvhodnejším kolktorom podzemných vôd. Výdatnosť vodného zdroja je závislá na mocnosti zvodnenej polohy štrkov, ich granulometrickom zložení a na stupni zahĺbenia, ktorý určuje priepustnosť zvodnených materiálov.

Podzemná voda v skúmanom území je dotovaná zrážkovou vodou jednak infiltrujúcou priamo v skúmanom území a taktiež prestupujúcou z okolitých kolektorov a tiež povrchovou vodou

prestupujúcu z fluviálnych sedimentov v okolí skúmaného územia – náplavy Drieňovca zo severu, resp. široké náplavy Ondavy z východu.

Pramene a pramenné oblasti

V hodnotenom území sa nenachádzajú žiadne pramene ani pramenné oblasti.

Termálne a minerálne pramene

V predmetnej záujmovej oblasti sa pramene termálnych vôd a minerálnych vôd nenachádzajú.

Vodohospodársky chránené územia

Vodárenské nádrže, chránené vodohospodárske oblasti, ani ochranné pásma vodných zdrojov sa v území dotknutom navrhovanou činnosťou nenachádzajú.

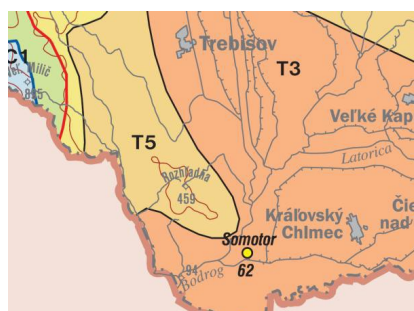
6.3. Klimatické pomery

Územie Slovenska patrí z hľadiska globálnej klimatickej klasifikácie do severného mierneho klimatického pásma s pravidelným striedaním štyroch ročných období a premenlivým počasím s relatívne rovnomerným rozložením zrážok počas roka.

Klimatické a hydrologické charakteristiky sú veľmi dôležitým prvkom pre definovanie nielen vodného potenciálu, ale aj pre stanovenie ekologickej kvality posudzovaného územia.

Z hľadiska klasifikácie klimatických oblastí patrí dotknutá lokalita do teplej klimatickej oblasti s viac ako 50 letnými dňami za rok (dni kedy teplota vzduchu dosiahla 25 °C a viac). V rámci teplej klimatickej oblasti patrí dotknuté územie do okrsku T3 – okrskok teplý, suchý s chladnou zimou.

Teplá klimatická oblasť - zahŕňa prevažnú väčšinu posudzovaného územia - v rámci Východoslovenskej pahorkatiny a roviny. Charakterizovaná je teplou nížinnou klímou s dlhým, teplým a suchým letom, krátkou, chladnou suchou zimou s krátkym trvaním snehovej pokrývky. Z hľadiska vlhového ide o suchú až mierne suchú podoblasť.

Teplá oblasť (T) - priemerne 50 a viac letných dní (LD) za rok (s denným maximom teploty vzduchu ≥ 25 °C) Warm region (T), 50 or more summer days (LD) annually in average (with daily maximum air temperature ≥ 25 °C)		
Okrskok Subregion	Charakteristika okrsku Characteristics of subregion	Klimatické znaky Climatic values
T1	teplý, veľmi suchý, s miernou zimou warm, very dry, with mild winter	január > -3 °C, lz < -40 January > -3 °C, lz < -40
T2	teplý, suchý, s miernou zimou warm, dry, with mild winter	január > -3 °C, lz = -20 až -40 January > -3 °C, lz = -20 to -40
T3	teplý, suchý, s chladnou zimou warm, dry, with cool winter	január \leq -3 °C, lz = -20 až -40 January \leq -3 °C, lz = -20 to -40
T4	teplý, mierne suchý, s miernou zimou warm, moderately dry, with mild winter	január > -3 °C, lz = 0 až -20 January > -3 °C, lz = 0 to -20
T5	teplý, mierne suchý, s chladnou zimou warm, moderately dry, with cool winter	január \leq -3 °C, lz = 0 až -20 January \leq -3 °C, lz = 0 to -20
T6	teplý, mierne vlhký, s miernou zimou warm, moderately humid, with mild winter	január > -3 °C, lz = 0 až 60 January > -3 °C, lz = 0 to 60
T7	teplý, mierne vlhký, s chladnou zimou warm, moderately humid, with cool winter	január \leq -3 °C, lz = 0 až 60 January \leq -3 °C, lz = 0 to 60

Územie Trebišova má typickú kontinentálnu klímu. Priemerná ročná teplota je 9°C, vo vegetačnom období 16,3°C. Priemerný ročný úhrn zrážok je 550 – 600 mm, vo vegetačnom období 361 mm. Snehová pokrývka v meste trvá v priemere 60 dní v roku. Príznačné je veľmi nerovnomerné rozloženie zrážok v priebehu roka, charakterizované zrážkami privalovej povahy s vysokou intenzitou, ale ja dlhotrvajúcimi obdobiami sucha. Pokiaľ ide o smer vetra, prevláda severný vietor a je spravidla silný, chladný a vysušujúci. Prevládajúci smer vetrov je severojužný, podľa výsledkov meraní na meteorologickej stanici Milhostov je v priemere 31 dní v roku bezvetrie.

Ročný chod oblačnosti je charakterizovaný maximom v decembri (78%) a minimom v mesiaci júl až september (47-52%). Veľký počet dní s dostatočným až silným prúdením umožňuje rozptyl oblačnosti, ale neumožňuje častý vývoj inverzie teploty, ktorá podmieňuje vznik hmiel a oblačnosti z hmly.

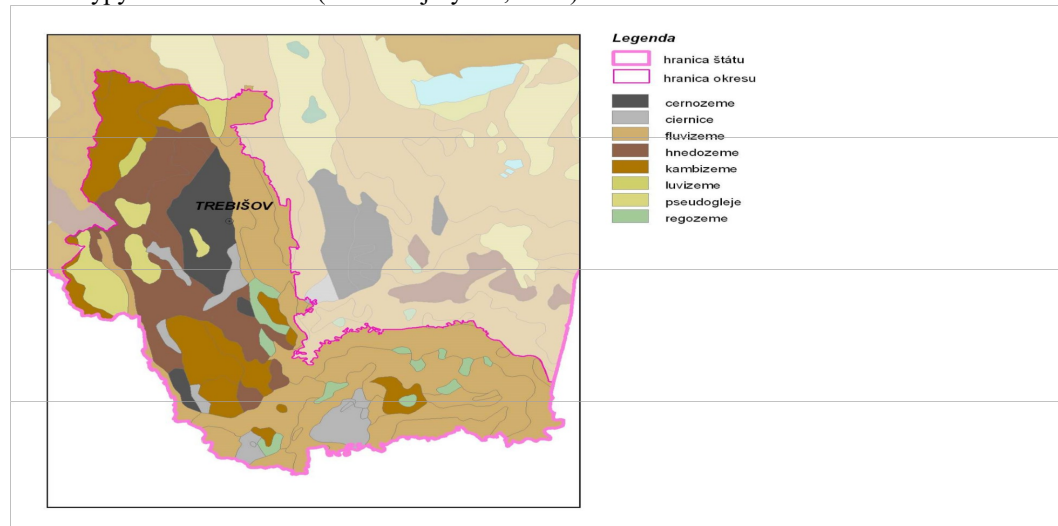
6.4. Pedologické pomery

Územie okresu Trebišov má pestré pedologické pomery, južnú a centrálnu časť okresu vyplňajú fluvizeme, ktoré sa viažu na nivy Ondavy a Latorice. Horské časti tvoria kambizeme pseudoglejové nasýtené v Slanských a Zemplínskych vrchoch.

Najrozšírenejším pôdnym typom v okrese Trebišov sú fluvizeme, zaberajúce 38,08 % výmery poľnohospodárskej pôdy okresu. Druhým najrozšírenejším pôdnym typom v okrese Trebišov sú pseudogleje – 13,06 % výmery z plochy PPF okresu. Tretím najrozšírenejším pôdnym typom v okrese Trebišov sú gleje – 11,13 % výmery z plochy PPF okresu.

Takmer polovicu pôd územia zaberajú Kambizeme so svojimi subtypmi. Tieto pôdy sú lokalizované prevažne na svahoch Zemplínskych vrchov a tvoria základný pôdnny typ, na ktorom sú vysadené tokajské vinohradnícke trate. Necelých 20 % pôd územia predstavujú fluvizeme dislokované na nivách lemujúcich okolie miestnych riek. V oblasti sú zastúpené aj pôdne typy ako Hnedozeme, Čiernice a Pseudogleje. Pestujú sa na nich prevažne trhové poľnohospodárske plodiny. V terénnych depresiách a v miestach s vysokou hladinou podzemnej vody sa nachádzajú Gleje zaberajúce bežmála 5 % pôd. Malý význam v území majú pôdy v iniciálnom štádiu vývoja Litozeme a pôdy s vysokou skeletovitosťou Rankre.

Pôdne typy okresu Trebišov (Atlas krajiny SR, 2002)

Základnými pôdnymi jednotkami (www.podnemapy.sk) sú v dotknutom území černoze hnedozemné a čiernicové zo spraší a sprašových hĺn, lokálne černoze ťažké a smonice z neogénnych ílov.

Pôdy v riešenom regióne nie sú pri primeranom obhospodarovaní náchylné k vodnej erózii, ani veternej erózii.

Podľa zákona č. 220/2004 Z.z. sú všetky poľnohospodárske pôdy podľa príslušnosti do BPEJ zaradené do 9 skupín kvality pôdy. Najkvalitnejšie patria do 1. skupiny a najmenej kvalitné do 9. skupiny.

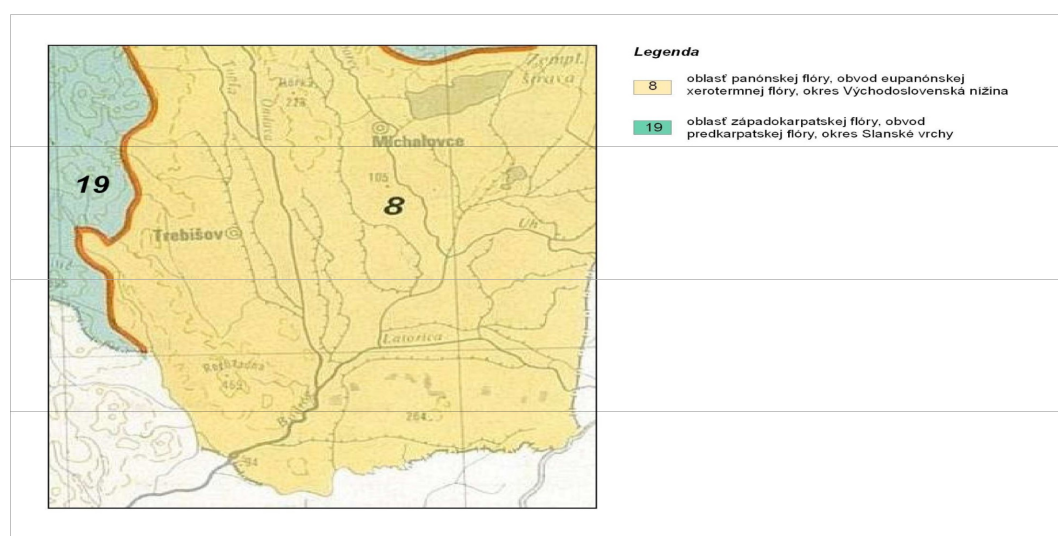
Na území mesta sa nachádzajú tieto tri najlepšie skupiny poľnohospodárskej pôdy:

Katastrálne územie	Tri najlepšie skupiny PP podľa PEJ
Trebišov	5. - 0311 002, 0341 003, 0350 002
	6. - 0312 003
	7. - 0313 004

6.5. Flóra, fauna a vegetácia

Flóra

Podľa fyto geografického členenia Slovenska (Futák, J., in Atlas SSR, 1980) patrí podstatná časť okresu Trebišov do oblasti panónskej flóry (*Pannonicum*), obvodu eupanónskej xerothermnej flóry (*Eupannonicum*), okresu Východoslovenská nížina a menšia, západná časť okresu do oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*), obvodu predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*), okresu Slanské vrchy (obr.)

Podľa vyššie uvedeného fyto geografického členenia Slovenska (Futák, J., In: Atlas SSR, 1980) patrí riešené územie do oblasti panónskej flóry (*Pannonicum*), obvodu eupanónskej xerothermnej flóry (*Eupannonicum*), do okresu Východoslovenská nížina.

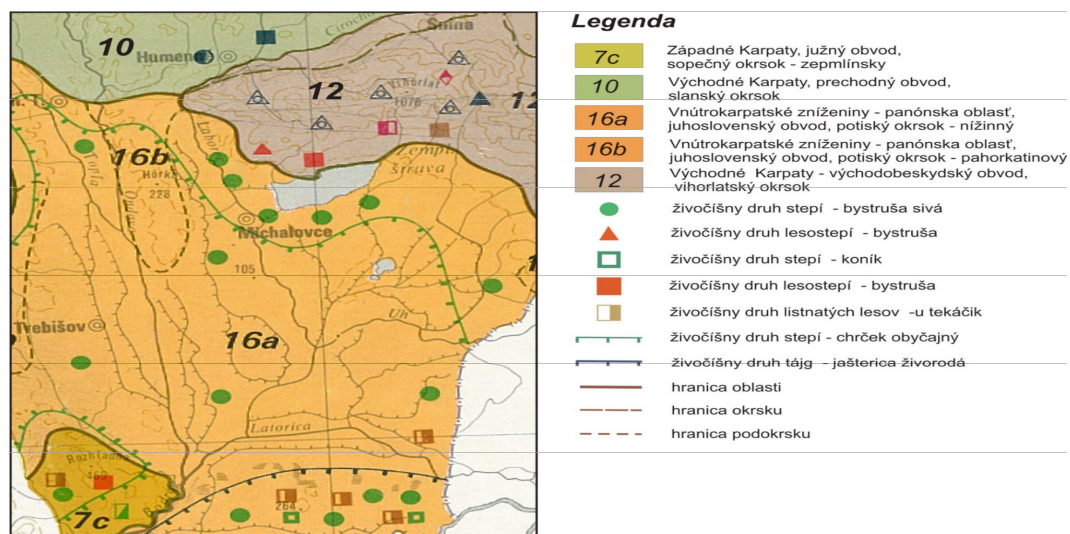
Pre celé riešené územie je charakteristický stav zmeneného pôvodného vegetačného krytu v dôsledku dlhodobého využívania územia človekom.

Reálna vegetácia je v dotknutom území (areál cintorína) v súčasnosti oproti prirodzenej vegetácii značne odlišná a predstavuje ju v prevažnej miere synantrópna vegetácia. Celé dotknuté územie predstavuje oplotený areál cintorína, takže vegetáciu tvoria predovšetkým synantrópne, umelo vysadené druhy drevín a krovín.

Priamo dotknuté územie predstavuje voľné plochy v susedstve areálu cintorína, takže samotné dotknuté územie predstavuje nepôvodný, a v krajine relatívne bežný biotop, ktorého význam pre prirodzenú faunu a flóru je zanedbateľný.

Fauna

Územie okresu Trebišov patrí podľa zoogeografického členenia Slovenska (Plesník a kol., 1980) do provincie *vnútrokarpatských zníženín*, oblasti *panónskej*, do obvodu *juhoslovenského*, okrsku *potiského*, provincia *stepí panónskeho úseku*.

V riešenom území je rôznorodosť biotopov malá. Zoocenóza je tu odrazom intenzívneho pôsobenia človeka v krajine, pri ktorom došlo k zmene jeho relatívne pôvodnej štruktúry. Zoocenóza je tu reprezentovaná spoločnosťami antropogénneho charakteru, ktoré predstavujú druhy viazané na technické zariadenia a stavby v uvedenom priestore. Charakteristickými druhmi sú adaptabilné a všeobecne rozšírené druhy migrujúce územím a využívajúce uvedené prvky ako náhradné stanovišťa.

Detailný prieskum fauny dotknutého územia nebol vykonaný. Z fauny sú zastúpené predovšetkým druhovo početnejšie rady bezstavovcov. Z hľadiska vtáctva sú typickými bežné synantropne druhy ako napr. vrabec domový, drozd čierny, lastovička obyčajná, trasochvost biely, žltochvost domový, ale môžu sa vyskytnúť aj vzácnejšie druhy spevavcov viazané na biotop lesa. Cicavce sú zastúpené hlavne druhmi ako myš domová, potkan obyčajný, jež východoeurópsky prípadne krt obyčajný.

Chránené, vzácne a ohrozené druhy a biotopy

Priamo dotknuté územie predstavuje voľná nezastavaná plocha v susedstve areálu cintorína, takže samotné dotknuté územie predstavuje nepôvodný, a v krajine relatívne bežný biotop, ktorého význam pre prirodzenú faunu a flóru je zanedbateľný. Z hľadiska posúdenia jeho významnosti možno konštatovať, že ide o bežný, z hľadiska druhovej diverzity málo významný biotop.

Chránené, vzácne ani ohrozené druhy a biotopy nie sú v dotknutom území evidované a vzhľadom na charakter územia nie je výrazný predpoklad ich výskytu.

Významné migračné koridory živočíchov

Priamo dotknutým územím neprechádza žiadny migračný koridor živočíchov. Vzhľadom na umiestnenie cintorína nie je ani predpoklad, že by živočíchy pre svoju migráciu využívali priestor cintorína aj keď pre niektoré druhy môže slúžiť ako refúgium.

6.6. Chránené územia

Osobitne chránené časti prírody a krajiny

Veľkoplošné chránené územia

(Chránené krajinné oblasti, národné parky a ich ochranné pásma) - nie sú vyhlásené

Maloplošné chránené územia

(Chránené areály a ich ochranné pásma, národné prírodné rezervácie, prírodné rezervácie a ich ochranné pásma, národné prírodné pamiatky a prírodné pamiatky vrátane jaskýň a prírodných vodopádov a ich ochranné pásma, chránený krajinný prvok) - nie sú vyhlásené

Chránené stromy a ich ochranné pásma - nie sú vyhlásené

Časti prírody pripravované na ochranu - nie sú pripravované

Územia NATURA 2000

Chránené vtáčie územia (CHVÚ)

- nezasahujú riešené územie

Navrhované územia európskeho významu (ÚEV)

- nezasahujú riešené územie

Územia medzinárodného významu

- nezasahujú riešené územie

Do hodnoteného územia nezasahujú žiadne veľkoplošné ani maloplošné prvky ochrany prírody a krajiny (v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny).

V širšom okolí zámerom dotknutého územia sa rozprestiera veľkoplošné chránené územie - CHKO Latorica s druhým stupňom ochrany, kde na rozlohe 23 198 ha bolo zriadené chránené územie za účelom optimálneho využívania častí zachovaného riečneho systému Latorice a časti povodia Laborca a Ondavy. Pre územie sú charakteristické aluviálne rastlinné a živočíšne spoločenstvá.

Prevažnú časť CHKO tvorí Latorická rovina, ako podcelok Východoslovenskej nížiny, ktorá sa rozprestiera pozdĺž rieky Latorica. Z juhu ju ohraničujú Medzibodrožské pláňavy, zo severozápadu Trebišovská tabuľa a Ondavská rovina, na severe Malčická tabuľa a Kapušanské pláňavy a na východe siaha až po hranicu s Ukrajinou. Juhozápadná časť CHKO zaberá Bodrockú rovinu a južnú časť Zemplínskych vrchov. Územie CHKO Latorica predstavuje hlavný tok Latorice, dolnú časť Laborca a Ondavy a tok Bodrogu so sústavou mŕtvych ramien, s príľahlými lužnými lesmi a aluviálnymi lúkami.

Najvýznamnejším fenoménom Chránenej krajinej oblasti Latorica sú už dnes zriedkavé a mimoriadne vzácne vodné a močiarny biocenózy, tvoriace komplex, ktorý nemá obdobu v celej republike.

Druhové zloženie rastlinných spoločenstiev je veľmi rôznorodé. Zo vzácných vodných druhov tu môžeme nájsť leknú biele, leknicu žltú, rezavku aloovitú, kotvicu plávajúcu, húsenikovec erukovitý a mnohé iné.

Pravidelne zaplavované lúky, slúžiace ako pastviny, sú charakteristické rozptýlenými skupinami krovín a krovinných spoločenstiev, ako aj solitérmi, prevažne vrbami.

Poloha územia v migračnej ceste vodného vtáctva predurčuje vysoký počet tu sa vyskytujúcich živočíchov zo vzdialenejších geografických oblastí. Z pozoruhodných zástupcov fauny sa v oblasti vyskytuje koník stepný, modlivka zelená, korytnačka močiarna, volavka purpurová, beluša malá, kormorán veľký, orliak morský, kúdelníčka lužná, netopier obyčajný a iné. Lužné lesy, vodné a močiarny spoločenstvá, inundačné územie Latorice so spleťou ramien,

pieskové duny - to všetko vytvára svojrázny a neopakovateľný charakter tejto časti Latorickej roviny.

Riešené územie patrí v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov k územiu s I. stupňom ochrany t.j. k územiu, ktorému sa neposkytuje osobitná ochrana.

V blízkom okolí sa nachádza SKCHVÚ 037 Ondavská rovina, vyhláseného vyhláškou č.19/2008 zo dňa 07.01.2008. Posudzované územie – intravilán mesta je ale z chráneného územia vyňaté.

Chránené vtáčie územie Ondavská rovina bolo vyhlásené na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov sťahovavých druhov vtákov bociana bieleho, d'atľa hnedkavého, labtušky poľnej, orla kráľovského, pipíšky chocholatej, prepelice poľnej, pŕhl'aviarta čiernohlavého, rybárika riečneho, sokola rároha, chriašťaťa poľného a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Územia a lokality zaradené do zoznamu Ramsarských lokalít na základe medzinárodného Dohovoru o mokradiach sa v dotknutom území ani v jeho okolí nevyskytujú.

Osobitne chránené druhy rastlín a živočíchov

V dotknutom území nie je evidovaný výskyt chránených druhov rastlín ani živočíchov.

Chránené stromy

V dotknutom území ani v jeho blízkom okolí sa žiadny chránený strom nevyskytuje.

Ochranné pásma

Predmetné územie nezasahuje do ochranného pásma žiadneho chráneného územia.

6.7. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria.

Krajina, krajinný obraz

Krajinný obraz a ráz je významnou hodnotou duchovného, prírodného a kultúrneho prostredia. Je daný špecifickými rysmi a znakmi krajiny, ktoré vytvárajú jeho rázovitosť, odlišnosť a jedinečnosť. Jeho charakteristika je spojená so značným podielom subjektívneho vnímania. Atribútmi krajinného obrazu sú reliéf a súčasná krajinná štruktúra (SKŠ).

Charakteristickým znakom západnej a juhozápadnej časti okresu Trebišov je kopcovitý až horský lesnatý terén Slanských a Zemplínskych vrchov, s izolovanými horskými lúkami a pasienkami.

Pahorkatinová časť okresu Trebišov je charakterizovaná kopcovitým terénom, porasteným čiastočne lesnými porastmi, líniovými alebo skupinovými porastmi krovín, s kvalitnými lúčnymi porastmi, ornou pôdou a zástavbou menších vidieckych sídiel. Významným fenoménom podhoria Zemplínskych vrchov sú veľké plochy viníc, ktoré sú rozptýlené aj v južnej časti okresu, na úpätí vulkanických celkov Tarbuckej a Chlmeckých kopcov.

Najväčšia, výrazne rovinatá časť okresu Trebišov, patrí do územia Východoslovenskej nížiny a je tvorená predovšetkým scelenými plochami ornej pôdy, trvalých trávnych porastov a v južnej časti aj rozsiahlymi prírodnými mokradnými biotopmi a sieťou umelo vybudovaných odvodňovacích a melioračných kanálov, najmä v období po II. svetovej vojne, ktoré zároveň ovplyvnili mnohé znaky charakteristické pre krajinu Východoslovenskej nížiny (meandrujúce

vodné toky, podmäčané trvalé trávne a močiarne porasty, druhová skladba flóry a fauny).

Z hľadiska krajinného obrazu a rázu je veľmi výrazná južná časť okresu, zahrňujúca dolnú časť veľkých vodných tokov Ondavy a Latorice, spájajúcich sa pri obci Zemplín do toku rieky Bodrog, so sústavou mŕtvych ramien, priľahlých lužných lesov a aluviálnych lúk, s výrazným zastúpením rozptýlenej stromovej a krovinovej zelene. Osobitný krajinný ráz dopĺňa vodný tok Tisa, ktorý však územím okresu preteká len na malom úseku, v jeho juhovýchodnej časti. Celkový krajinný obraz tejto časti okresu dokresľujú aj veľké plochy ornej pôdy so sieťou poľných ciest a odvodňovacích kanálov, sprevádzaných rozptýlenou a líniovou zeleňou a sústava pieskových dún s kultúrnymi alebo prírodnými porastmi.

Viacere znaky charakteristické pre krajinný obraz a ráz okresu Trebišov už neexistujú, ale niektoré ešte možno zachrániť. Týka sa to, napr. ostrovčekov pôvodnej lesnej a nelesnej krajiny, historických parkov, ovocných sádov, viníc, drobnej sakrálnej architektúry (kaplnky, kríže atď.), typickej vidieckej architektúry a pod.

Okres Trebišov mal už v minulosti prevažne poľnohospodársky charakter, takže sa tu uplatňovali rôzne stupne využitia poľnohospodárskej pôdy, ktorá tvorila základ obživy obyvateľstva. Dominovali historicky agrárne krajinné štruktúry – políčka, pasienky, vinice a sady. Výraznými zmenami v režime hospodárenia na poľnohospodárskej pôde po druhej svetovej vojne, spôsobenými najmä procesom socializácie vidieka a uplatňovaním kolektívnej formy hospodárenia, sa pôvodná poľnohospodárska krajina zhomogenizovala a pretransformovala na veľkoplošné makroštruktúry.

Štruktúra krajiny

Primárna – prvotná krajinná štruktúra predstavuje súbor prirodzených systémov – prvkov krajinného systému, teda georeliéfu pôdy, horninového prostredia, ovzdušia a vody, popísaných v príslušných kapitolách.

Druhotná štruktúra krajiny predstavuje súbor prirodzených, človekom čiastočne, alebo úplne zmenených dynamických systémov, alebo novovytvorených umelých prvkov krajinného systému a ich vzájomných väzieb. Predstavuje teda štruktúru krajiny zmenenej činnosťou človeka a tvoria ju krajinné prvky – lesy, nelesná stromová a krovinová vegetácia, lúky, pasienky, neúžitková a úžitková pôda, vodné toky, vodné plochy a sídla.

Súčasná krajinná štruktúra (SKŠ) je výsledkom vplyvu ľudskej činnosti na prírodné zložky tvoriace pôvodnú krajinnú štruktúru. Interakciou prírodných (abiotických a biotických), sociálno-historických a ekonomických faktorov vznikli jednotlivé formy využitia zeme - krajinné prvky. Mapovanie a interpretácia krajinnnej štruktúry je jedným z nevyhnutných postupov pre hodnotenie charakteru a intenzity antropického tlaku na prírodnú krajinu.

Dôležitým faktorom environmentálneho stavu a kvality krajiny je aj spôsob využitia a funkčné členenie územia. Súčasná krajinná štruktúra, predstavuje celoplošné definovanie územia s aktualizovaným stavom reálnej štruktúry krajiny.

Krajinnú štruktúru okresu Trebišov možno rozčleniť na 3 základné subtypy – lesná krajina, poľnohospodárska krajina, technická krajina. Najväčšiu biodiverzitu možno registrovať v južnej časti okresu v oblasti Východoslovenskej nížiny, kde sa striedajú plochy lesov, trvalých trávnych porastov, mokradných biotopov, ornej pôdy a vidieckych sídelných útvarov, so zastúpením verejnej a prídomej zelene.

Ekologicky najmenej stabilné sú plochy v strednej a severozápadnej časti okresu, s výraznou

prevahou poľnohospodárskej krajiny a veľkými blokmi ornej pôdy.

Súčasná krajinná štruktúra odráža aktuálny stav využitia krajiny v posudzovanom území.

Dotknuté územie sa nachádza v Trebišovskom okrese na Východoslovenskej nížine, ktorá je charakteristická rozsiahlymi nížinami s množstvom vodných plôch. Okres Trebišov je prevažne poľnohospodársky kraj. Dominantami sú úrodné lány, ovocné sady, zelené záhrady, lužné lesy s prírodnými rezerváciami a malebné pahorkatiny so scenériou Slanských vrchov, ktoré poskytujú možnosti pre rekreáciu a oddych. Súčasťou regiónu je tokajská vinohradnícka oblasť, ktorá má vynikajúce vína najvyššej kvality.

Mesto Trebišov sa skladá zo zastavaného územia mesta Trebišov a z miestnej časti Milhostov. Bývalá obec Milhostov je územne a stavebne spojená s mestom Trebišov s jeho výrobným okrskom Sever.

Súčasná krajinná štruktúra (druhotná krajinná štruktúra) je tvorená súborom prvkov, ktoré človek ovplyvnil, čiastočne alebo úplne pozmenil, resp. novo vytvoril ako umelé prvky krajiny (Ružička, Ružičková, 1973). Sú charakterizované z fyziognomicko-formačno-ekologického hľadiska. Ich obsahovú náplň určuje funkčná charakteristika (spôsob využitia prvkov), biotická charakteristika prvkov (charakteristika reálnej vegetácie a biotopov), stupeň antropickej premeny (prírode blízke prvky až umelé technické prvky) a formačná charakteristika podľa priestorového usporiadania prvkov, resp. krajinných štruktúr (plocha, línia a bod).

V okolí dotknutého územia sa nachádzajú nasledovné funkčné typy využitia územia: urbanizované plochy - súvislá zástavba (obytné domy, objekty infraštruktúry, ulice, chodníky a iné umelé povrchy), rôzne formy vegetácie a holá pôda, nesúvislá zástavba (rôzne typy obytných domov, dopravné komunikácie a umelé povrchy, ktoré sa striedajú s vegetačnými plochami – cintorín, záhrady, trávniky, brehové porasty, ďalej dopravné koridory (cestné komunikácie I.-III. triedy, poľné cesty, elektrovody, produktovody, parkoviská), poľnohospodárska pôda, ostatné plochy.

Tabuľka: Súčasná krajinná štruktúra riešeného územia

Kategória krajinej štruktúry	k. ú. Trebišov v ha
orná pôda	4602,2451
vinice	0
záhrady	144,8002
ovocné sady	3,7045
trvalé trávne porasty	831,8199
poľnohospodárska pôda (spolu)	5582,5697
lesné pozemky	139,2068
vodné plochy a toky	163,8817
zastavané plochy a nádvorcia	782,4573
ostatné plochy	374,8377
Spolu	7015,9532

Súčasná krajinná štruktúra riešeného územia je narušená až veľmi narušená. Jedná sa o typicky nížinnú poľnohospodársku krajinu, ktorej krajinná štruktúra je narušená poľnohospodárskou veľkovýrobou, trasami železničnej dopravy, rozsiahlymi energovodmi, produktovodmi a samotným osídlením.

Urbánna štruktúra zastavaného územia mesta sa vyvinula z pôvodného stredovekého osídlenia malého zemepánskeho mestečka s pôvodnou hlavnou ulicou – teraz M. R. Štefánika, na ktorej sa

konali poľnohospodárske trhy. Po roku 1950 bolo pôvodne vidiecke sídlo radikálne prestavané pričom vznikol nový urbanistický útvar. Pôvodné historické a pamiatkovo chránené objekty a územia reprezentuje kaštieľ s historickým parkom, Mauzóleum Andrásyovcov, rímskokatolícky kostol a greckokatolícky kostol s bývalým kláštorom Paulínov. Plochy celomestskej občianskej vybavenosti sú sústredené v severnom vybavenostnom centre na Severnom námestí a v južnom vybavenostnom centre na Námestí Mieru. Obytné územie mesta tvoria plochy :

- Viacpodlažných bytových domov sústredené na sídlisku Sever, Juh, Stred
- Rodinných domov sústredené v lokalite Západ, Sever, Juh, Paričov, Kpt. Nálepku, Milhostov
- Výrobné územie mesta je sústredené vo výrobných okrskoch:
 - výrobný okrsk Sever
 - Priemyselný park Trebišov
 - Výrobný okrsk Západ
 - Výrobný okrsk Juh

Umiestnením navrhovanej činnosti na danej lokalite sa celková štruktúra riešeného územia nezmení.

Lokalita, na ktorej je navrhovaná činnosť plánovaná sa nachádza v už antropogénne zmenenej krajine.

Scenéria krajiny

Hodnotou estetického pôsobenia krajinného obrazu, ktorý je prejavom krajinnej štruktúry nie je možné kvantifikovať, môžeme ho posúdiť len kvalitatívne (stupeň pozitívnych zážitkov človeka pri pobyte človeka v krajine). V zásade je potrebné povedať, že posudzovanie nárokov na estetickú kvalitu okolitej krajiny úzko súvisí so stupňom kultúrnej vyspelosti ľudí vytvárajúcich určitú etnickú jednotku, ako i jej materiálneho zabezpečenia. Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny môžeme považovať osídlenie (druh, dobu a hustotu), spôsob poľnohospodárskeho využitia, lesné hospodárstvo (spôsob hospodárenia), komunikácie, energovody a priemysel vrátane ťažby surovín. V zásade možno konštatovať, že uvedené aktivity so zvyšujúcou sa intenzitou využitia krajiny znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

Za pozitívne nosné prvky scenérie krajiny v širšom dotknutom území možno považovať v prvom rade všetky typy lesíkov, remízok, vetrolamov, brehových porastov, vodnú plochu, vodné toky, mokradnú vegetáciu a plochy, a pod.

Negatívnymi prvkami scenérie sú mestské a vidiecke osídlenia tvorené súvislou plochou zastavaných území, priemyselné a poľnohospodárske areály, technické prvky a iné negatívne javy a prvky, ktoré negatívne ovplyvňujú celkovú scenériu krajiny.

Záujmové územie pozostáva z intravilánu reprezentujúceho zastavanú časť mesta a extravilánu, ktorý má charakter typickej poľnohospodársky využívanej krajiny. Teda v krajinnej štruktúre dominuje poľnohospodárska, zväčša veľkobloková pôda, prevažne využívaná ako orná pôda.

Územie priamo dotknuté navrhovanou činnosťou je nezastavaná voľná plocha, ktorá leží západne od existujúceho cintorína. Mestský cintorín sa nachádza na ulici Komenského, je situovaný v zóne širšieho centra mesta. V tesnej blízkosti cintorína sa nachádza športová hala a internát strednej školy.

Realizácia rozšírenia cintorína nebude mať vzhľadom na svoju povahu a umiestnenie negatívny vplyv na súčasnú scenériu krajiny. Širšie okolie záujmového územia je možné hodnotiť ako typickú antropogénne využívanú krajinu.

Stabilita a ochrana

Podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa územnou ochranou prírody rozumie osobitná ochrana prírody a krajiny v legislatívne vymedzenom území v druhom až piatom stupni. Stupne ochrany zabezpečujú špeciálnu starostlivosť a režim na chránených územiach s vylúčením, resp. obmedzením takých činností, ktoré môžu nejakým spôsobom narušiť rozmanitosť podmienok a foriem života na Zemi, ekologickú stabilitu územia, využívanie prírodných zdrojov a vzhľad krajiny. Územné časti vysokej biologickej a ekologickej hodnoty boli z hľadiska zachovalosti alebo ohrozenosti biotopov vyhlásené za chránené v niektorej z kategórií chránených území alebo podliehajú osobitnej ochrane (predpoklad na vyhlásenie za chránené).

Druhovú ochranu sa viaže na chránené rastliny, chránené živočíchy, chránené nerasty a chránené skameneliny. Ochrana drevín zabezpečuje legislatívnu ochranu významných stromov a ich skupinám vrátane stromoradií, ktoré majú mimoriadne kultúrny, vedecký, ekologický prípadne krajnotvorný význam.

Riešené územie patrí v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov k územiu s 1. stupňom ochrany t.j. k územiu, ktorému sa neposkytuje osobitná ochrana.

Realizácia navrhovanej zmeny činnosti si vyžiada výrub 3 ks drevín. Pred realizáciou výrubu drevín požiada vlastník pozemku príslušný úrad ochrany prírody a krajiny o vydanie súhlasu na výrub drevín podľa § 47 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a vyhlášky MŽP SR č. 170/2021 v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny.

Územný systém ekologickej stability:

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) predstavuje takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených geoekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá vytvára predpoklady pre zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života v území a vytvára predpoklady pre trvalo udržateľný rozvoj krajiny.

Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky krajiny nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu. Významnou súčasťou vytvorenia celoplošného ÚSES je aj systém opatrení na ekologicky optimálnu organizáciu a využitie krajiny. V rámci ochrany prírody a starostlivosti o životné prostredie sa považuje za východiskový dokument pre stratégiu ochrany ekologickej stability, biodiverzity a genofondu Slovenskej republiky. ÚSES predstavuje jeden zo záväzných ekologických podkladov územnoplánovacej dokumentácie, pozemkových úprav a pod.

Kostra ÚSES vytvára v krajinnom priestore ekologickú sieť, ktorá:

- zabezpečuje územnú ochranu všetkým ekologicky hodnotným segmentom v území,
- vymedzuje priestory umožňujúce trvalú existenciu, rozmnožovanie, úkryt a výživu rastlinným a živočíšnym spoločenstvám typickým pre daný región - **biocentrá** (majú charakter jadrových území s prioritným ekostabilizačným účinkom v krajine),
- umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov - **biokoridory**,
- zlepšuje pôdochranné, klimatické a ekostabilizačné podmienky v území.

Biocentrum môže byť ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev.

Biokoridor možno charakterizovať ako priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich

spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky.

Interakčný prvok je určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, najmä menší lesík, remízka, trvalá trávna plocha, močiar, brehový porast, jazero, prepojený na biocentrá a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom. Toto platí vo všeobecnosti a takto možno akýkoľvek prírodný alebo prírodne blízky prvok v krajine považovať za interakčný prvok.

Regionálny ÚSES tvorí sieť ekologicky významných segmentov krajiny, ktoré zaisťujú územné podmienky trvalého zachovania druhovej rozmanitosti prirodzeného genofondu rastlín a živočíchov regiónu.

Klasifikácia územia a jeho ekologické hodnoty predstavujú diferenciáciu územia podľa vybraných kritérií, vyjadrujúcu kvantitatívnu mieru ekologickej stability, resp. narušenia ekologických väzieb v riešenom území. Základom tohto hodnotenia je výpočet ekologickej kvality využitia jednotlivých základných územných jednotiek, podľa podielu prvkov využitia zeme, ktoré majú rôzny charakter a rôznu ekologickú kvalitu. Pre praktickú využiteľnosť je ako základná jednotka územného celku stanovené katastrálne územie obce, v ktorom je hodnotený koeficient ekologickej stability.

Koeficient ekologickej stability (KES) vyjadruje sprostredkované stupeň prirodzenosti územia na základe kvality (hodnota krajinnokoekologickej významnosti) a kvantity (plošná výmera) jednotlivých prvkov súčasnej krajinej štruktúry v konkrétnom katastrálnom území.

Koeficient ekologickej stability (KES) pre katastrálne územia Trebišov podľa vypracovanej a schválenej dokumentácie RÚSES pre okres Trebišov je 1,40.

Číslo obce	Katastrálne územie	Celková výmera (m ²)	KES
528099	Trebišov	70 159 532	1,40

Najnižšie hodnoty koeficientu ekologickej stability boli zistené v katastrálnych územiach obcí v západnej, nížinnej časti okresu, v povodí potokov Trnávka a Chlmec (Nový Ruskov – 1,00, Zemplínska Nová Ves - 1,11, Čel'ovce – 1,14, Plechotice – 1,15, Vojčice – 1,15, Stanča – 1,19, Sečovce – 1,20), ale absolútne najnižšia hodnota koeficientu ekologickej stability bola zaznamenaná v najvýchodnejšej časti okresu, v k. ú. mesta Čierna nad Tisou – 0,94. Z hľadiska vyčlenených typov stability krajiny tieto katastrálne územia patria medzi typ krajiny s nízkou ekologickou stabilitou.

Najvyššie hodnoty koeficientu ekologickej stability boli zistené jednak v katastrálnych územiach obcí v západnej hornatej časti okresu, v oblasti Slanských vrchov (Dargov – 4,33, Byšta – 4,06, Bačkov – 3,78, Kravany – 3,03), jednak v juhozápadnej časti okresu, v oblasti Zemplínskych vrchov (Veľká Trňa – 3,59, Cejkov – 3,34, Viničky – 3,13, Černochovej – 3,12) a z hľadiska vyčlenených typov stability krajiny tieto katastrálne územia patria medzi typ krajiny s vysokou ekologickou stabilitou.

Priemerná hodnota koeficientu ekologickej stability za celý okres Trebišov je 2,11, t. j. okres Trebišov možno hodnotiť ako typ krajiny so strednou ekologickou stabilitou.

Vychádzajúc z územnoplánovacích dokumentov mesta ako aj z RÚSES okresu Trebišov môžeme konštatovať, že hodnotená lokalita nezasahuje do siete prvkov a interakčných línií štruktúry ekologickej stability. Samotné územie cintorína však predstavuje formu mestskej zelene a ako také môže v obmedzenej miere plniť ekostabilizačnú funkciu.

Z prvkov RÚSES sa do širšieho okolia riešeného územia premietli nasledovné:

Regionálne biocentrum: **Lesík na Čongove**

Výmera: 35,35 ha

Katastrálne územie: **Trebišov**

Charakteristika biocentra:

Neveľký lesík juhozápadne od mesta Trebišov, obklopený veľkoplošnou poľnohospodárskou pôdou, na území biocentra dominujú dubovo – hrabové lesné porasty - biotop národného významu Ls.2.1 – dubovo-hrabové lesy karpatské. V biocentre bol zaznamenaný výskyt viacerých vzácných druhov fauny, najmä avifauny a výskyt charakteristických spoločenstiev dubovo – hrabového lesa nížinnej oblasti.

RBC nie je súčasťou vyčlenených VCHÚ, MCHÚ, ale do biocentra zasahuje jedno vyčlenené územie NATURA 2000 (SKCHVU037 Ondavská rovina).

Regionálne biocentrum: **Bučov les**

Výmera: 121,83 ha

Katastrálne územie: **Trebišov**

Charakteristika biocentra:

Biocentrum zahŕňa Trebišovský mestský park a jeho pokračovanie za potokom Trnávka – Bučov les. Park vznikol z pôvodného zátopového lužného lesa a rozšíril sa na plochu cca 62 ha. V súčasnosti má čiastočne charakter lesoparku a nachádza sa v ňom historická i náletová zeleň, ktorú tvoria ihličnaté a listnaté stromy a krovité porasty. Súčasťou lesoparku je i Bučov les, enkláva pôvodného lužného lesa, v ktorom dominujú lesné porasty dubovo-jaseňových lužných lesov (tvrdý lužný les) – biotop európskeho významu Ls1.2-dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lesy. V biocentre bolo zaznamenaný výskyt viacerých vzácných druhov fauny, najmä bezstavovcov a vtákov.

RBC nie je súčasťou vyčlenených VCHÚ, MCHÚ, ani území NATURA 2000.

6.8. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia

Demografické údaje:

Dotknuté územie sa nachádza v Trebišovskom okrese na Východoslovenskej nížine, ktorá je charakteristická rozsiahlymi nížinami s množstvom vodných plôch. Okres Trebišov je prevažne poľnohospodársky kraj. Dominantami sú úrodné lány, ovocné sady, zelené záhrady, lužné lesy s prírodnými rezerváciami a malebné pahorkatiny so scenériou Slanských vrchov, ktoré poskytujú možnosti pre rekreáciu a oddych. Súčasťou regiónu je tokajská vinohradnícka oblasť, ktorá má vynikajúce vína najvyššej kvality.

Mesto Trebišov je okresným mestom a v koncepcii osídlenia Košického kraja plní funkciu trebišovského ťažiska osídlenia tretej úrovne druhej skupiny. Spolu s mestom Michalovce predstavuje dva najvýznamnejšie mestské centrá osídlenia východnej časti Košického kraja a celého Zemplínskeho regiónu.

Mesto Trebišov sa rozkladá vo Východoslovenskej rovine na náplavách vodného toku Ondavy. Mesto leží na ceste I/79 Vranov nad Topľou – Hriadky – Trebišov – Slovenské Nové Mesto – Kráľovský Chlmec a na železničnej trati celoštátneho významu Košice – Trebišov – Michalovce – Humenné – Poľsko.

Mesto Trebišov sa skladá zo zastavaného územia mesta Trebišov a z miestnej časti Milhostov. Bývalá obec Milhostov je územne a stavebne spojená s mestom Trebišov s jeho výrobným okrskom Sever.

Posudzovaná lokalita je situovaná v intraviláne mesta Trebišov. Nasledujúci prehľad základných údajov charakteristík obyvateľstva sa preto týka predmetného mesta. Údaje sú uvedené podľa informácií získaných pri sčítaní obyvateľov, domov a bytov uskutočneného Štatistickým úradom SR v roku 2021 ako aj z údajov uverejnených na stránkach Štatistického úradu SR a na stránkach mesta.

Údaje o obyvateľoch

Počet obyvateľov spolu: **23213**

muži: 11253

ženy: 11960

Štátni občania: 23076

Cudzinci: 126, nezistené: 11

Veková štruktúra: 0 – 14-roční: 4614

15 – 64-roční: 15581

65 a viac roční: 3018

Vzdelanie základné: 4621 učňovské: 3104

stredoškolské: 5352 vyššie odborné: 863

vysokoškolské: 3730 bez školského vzdelania: 116 nezistené: 1921

Najpočetnejšie náboženské vyznania:

Rímskokatolícka cirkev v SR: 9148 Gréckokatolícka cirkev v SR: 4839 Bez vyznania: 2977

Evanjelická cirkev: 256 Náboženská spol. Jehovovi svedkovia: 205

Pravoslavná cirkev: 1781 Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku (kalvínske): 474

Rodinný stav:

slobodný, slobodná: 11792

ženatý, vydatá: 8170

rozvedený, rozvedená: 1797

vdovec, vdova: 1410 nezistené: 44

Občianska vybavenosť, služby

Domový a bytový fond

Údaje o domoch

Domy: 2964

Rodinné domy: 2323

Bytové domy: 319

Polyfunkčné budovy: 2

Ostatné budovy na bývanie : 42 Ostatné: 278

Domy s vodovodnou prípojkou: 2650

Domy bez prípojky: 314

Domy s plynovou prípojkou: 2446

Domy bez prípojky: 518

Domy s prípojkou na kanalizačnú sieť: 2285

Domy bez prípojky: 679

Údaje o bytoch

Byty: 7478

Byty v rodinných domoch: 2329

Byty v bytových domoch: 4683

Polyfunkčné budovy: 2

Ostatné budovy: na bývanie: 50

Ostatné: 414

Byty s vodovodom zo spoločného zdroja: 6075

Byty s vodovodom z vlastného zdroja: 710

Ostatné: 693

Byty vykurované plynom: 2820

Byty vykurované elektrinou: 28

Iný zdroj: 3685

Solárna energia: 1

Žiadne vykurovanie: 22

Nezistené: 347

Sociálna infraštruktúra

Vybavenosť územia je na úrovni významu a veľkosti mesta. V súčasnosti patrí Trebišov s 23 213 obyvateľmi medzi menšie okresné mestá. Svoje sídlo tu majú dve gymnáziá, Obchodná akadémia, Združená stredná škola sv. Jozefáta, Súkromná stredná odborná škola DSA Trebišov, Spojená škola internátna na Ul. Poľnej, Základná umelecká škola, 5 základných

škôl a 1 špeciálna základná škola, 4 materské školy, detské jasle a centrum voľného času. Všešportový areál s trávnatým a umelým ihriskom, letným kúpaliskom a krytou plavárňou, zimný štadión, športovú halu ale aj súkromné fitness centrá poskytujú dostatok možností – športového využitia, nielen pre miestnych obyvateľov ale i pre obyvateľov širokého okolia.

Obyvatelia mesta majú k dispozícii v rámci kultúrneho využitia zrekonštruované kino v budove Mestského kultúrneho strediska.

Zdravotnícke služby zabezpečuje Nemocnica s poliklinikou v Trebišove a súkromné zdravotné zariadenia. V meste sa nachádzajú sociálne zariadenia a lekárne.

Na území mesta sa nachádzajú obchodné centrá a supermarkety – LIDL, TESCO, KAUF LAND a COOP Jednota Nitra.

Pracovné príležitosti sa viažu predovšetkým na administratívu, zdravotníctvo, školstvo, výrobu, obchod, služby, poľnohospodárstvo, železničnú dopravu a iné.

Doprava

Okres Trebišov obsluhujú tri hlavné cestné dopravné osi, a to cesta I/50 Košice – Michalovce, cesta I/79 Vranov nad Topľou – Trebišov – Slovenské Nové Mesto – Kráľovský Chlmec – Ukrajina a cesta II/555 Kráľovský Chlmec – Michalovce.

Mesto Trebišov je napojené na nadradenú cestnú sieť cestou I/79 Čierna (št. hranica UA) - Slovenské Nové Mesto (št. hranica MR) - Trebišov – cesta I/50 – diaľnica D1 – Vranov nad Topľou (I/18).

Základnú dopravnú sieť mesta tvoria cesty :

³⁵₁₇ I/79 Čierna – Slovenské Nové Mesto – Trebišov - I/50 – D1 – Vranov nad Topľou (I/18)

³⁵₁₇ III/050213 Trebišov – Nový Ruskov – Sečovce (I/50)

³⁵₁₇ III/553011 Trebišov (I/79) - Zemplínsky Branč (II/552)

³⁵₁₇ III/553047 Trebišov – Olšina , spojka.

Dopravnú infraštruktúru mesta z hľadiska cestnej siete tvoria mestské komunikácie v celkovej dĺžke 42 km. Hustota cestnej siete na 1000 obyvateľov predstavuje 1,79 km. Osobná preprava obyvateľov mesta je zabezpečovaná autobusmi MHD.

Mestom Trebišov prechádza železničná trať celoštátneho významu Košice – Trebišov – Michalovce – Humenné – Poľsko. V železničnej doprave okrem pravidelnej osobnej prepravy cestujúcich a nákladnej prepravy tovarov, má nadregionálny význam jednokoľajná širokorozchodná elektrifikovaná trať slúžiaca len na nákladnú dopravu. Na hlavnú železničnú trať nadväzuje jednokoľajná trať Trebišov – Vranov nad Topľou.

TIOP- terminál integrovanej osobnej prepravy Trebišov – projekt umožňuje cestujúcim prestup medzi jednotlivými druhmi dopravy s ťažiskom na nosný systém železničnej dopravy. Cestné vozidlá autobusy, osobné automobily) a bicykle dopravujú cestujúcich do terminálu, odkiaľ pokračujú veľkokapacitnou dopravou – železničnou dopravou. Predmetná stavba je priamo naviazaná na existujúcu železničnú a cestnú infraštruktúru.

Projekt umožňuje cestujúcim rýchly, bezpečný a pohodlný prestup medzi osobnou individuálnou dopravou (automobilová, cyklistická) a hromadnou (autobusová, železničná) dopravou. Investorm projekt bol ŽSR a TIOP Trebišov priniesol kompletnú modernizáciu priestorov autobusovej a železničnej stanice.

Najbližšie civilné letisko je v Košiciach. Vodná doprava sa v meste neprevádzkuje.

Zásobovanie pitnou vodou

Mesto Trebišov je zásobované pitnou vodou zo skupinového vodovodu Sečovce – Trebišov – Slovenské Nové Mesto, ktorý je prepojený na Východoslovenskú vodárenskú sústavu. Vodným

zdrojom sú studne v Slovenskom Novom Meste a vodárenská nádrž Starina. Rezervným vodným zdrojom sú studne „Kopaný jarok“ a „Andrejka“.

Akumuláciu vody zabezpečujú vodojemy RUSKOV 2 x 1500 m³ a 2 x 6000 m³.

K distribúcii pitnej vody je na území mesta k dispozícii 65,8 km DN 500,300,200,150,100 a 80 rôzneho druhu materiálu. Miestna časť Milhostov je zásobovaná z potrubia DN 300, ktorým je zaokruhovaná vodovodná sieť mesta.

Zásobovanie elektrickou energiou

Záujmovým územím Mesta Trebišov a územím okresu Trebišov a Michalovce prechádzajú nasledovné 400 kV vedenia vo vlastníctve SEPS, a.s. Bratislava .

³⁵/₁₇ Koridor 400 kV vedenia V 409 Lemešany – Veľké Kapušany

³⁵/₁₇ Koridor 400 kV vedenia V 428 Moldava – Veľké Kapušany

Mesto Trebišov je zásobované elektrickou energiou z elektrickej stanice ES 110/220 kV Trebišov s inštalovanými transformátormi o výkone 2 x 40 MVA. Na nadriadenú prenosovú elektrizačnú sústavu SR je ES Trebišov napojená prostredníctvom 110 kV elektrického vedenia, ktoré vytvára energetické koridory po západnom a južnom okraji zastavaného územia mesta Trebišov. Pre napájanie odberných elektrických zariadení na zastavanom území k. ú. Trebišov sú využívané ako zdroje elektrickej energie transformačné stanice (TS) primárne napájané 22 kV VN prípojkami z VN vedení č. 304,529,530. Vedenia č. 453 a 454 sú využívané na zásobovanie priemyselnej časti mesta. Na území mesta sa nachádza 45 murovaných trafostaníc a 66 stožiarových trafostaníc.

Odkanalizovanie

V meste Trebišov je vybudovaná verejná kanalizácia s mechanicko – biologickou čistiarňou odpadových vôd. Kanalizačná sieť je jednotná, odvádza splaškové aj dažďové vody. V časti Paričov je vybudovaná tlaková kanalizácia, ktorá odvádza splaškové odpadové vody do kanalizácie na Ul. Dobrovoľníckej. Čistiareň odpadových vôd sa nachádza v južnej časti mesta, z technologického hľadiska sa jedná o mechanicko – biologickú ČOV kapacity 100 l/s. Recipientom je vodný tok Trnávka.

Zásobovanie plynom a teplom

Mesto Trebišov je plynofikované od roku 1967 a je zásobované zemným naftovým plynom z veľmi vysokotlakového medzištátneho plynovodu (VVTL MŠP) Bratstvo DN 700 a PN 6,4 MPa, ktorý je trasovaný južne od zastavaného územia mesta.

Riešené zastavané územie mesta Trebišov je zásobované distribučným VVTL plynovodom Hradišská Moľva – Trebišov DN 150 a PN 6,4 MPa, ktorý je cez distribučný plynovod Hradišská Moľva – Moravany napojený na MŠP Bratstvo. Distribučný VVTL plynovod Hradišská Moľva – Trebišov končí južne pod mestom na lokalite Čerjaky v RS VTL/STL 12 000 m³/h. Z medzistupňa RS pokračuje distribučný VTL plynovod do Sečoviec trasovaný južne a západne vedľa Trebišova a východne od sídla Nový Ruskov. Z VTL plynovodu Trebišov – Sečovce západne od mesta Trebišov odbočuje VTL plynovod Trebišov – Zemplínska Teplica.

Samotné mesto Trebišov je zásobované zemným plynom cez RS1 VTL/STL 12 000 m³/h situovanú v južnej časti mesta na Ul. M. R. Štefánika a cez RS2 5 000 m³/h vybudovanej v západnej časti mesta vedľa areálu Vagónky a.s. Rozvodná sieť na území mesta je vybudovaná ako strednotlaková (STL) a nízkotlaková (NLT). Rozvodná sieť je v dobrom technickom stave. Na zastavanom území mesta sú vybudované dve samostatné R VTL/STL a to vo výrobnom okrsku Sever .

Odpady a nakladanie s nimi

Situácia v oblasti odpadového hospodárstva pri zbere a zneškodňovaní komunálnych odpadov je vyhovujúca. Mesto zabezpečuje zber a prepravu zmesového komunálneho odpadu ako aj vyseparovaných zložiek z komunálneho odpadu.

Frekvencia vývozu je jednotná pre všetky rodinné domy - jedenkrát za dva týždne každý nepárny týždeň. Frekvencia vývozu je jednotná aj pre všetky bytové domy - trikrát týždenne.

Na zber zmesového komunálneho odpadu sa v meste používajú 110, 120, 240, 660 a 1100 litrové zberné nádoby.

Mesto zabezpečuje triedený zber odpadu a to zber skla, papiera, plastov, kovových obalov, jedlých tukov a olejov, elektroodpadu, tetrapakov, textilu a šatstva a bioodpadu.

Mesto má zavedený na celom svojom území množstvový zber zmesového komunálneho odpadu.

Zber komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu ako aj vytriedených zložiek z komunálneho odpadu je zabezpečený prostredníctvom Technických služieb mesta Trebišov. Zberová spoločnosť zabezpečuje zber, prepravu, dotriedenie a zvyčajne aj úpravu odpadov a následne ich odovzdáva recyklátorovi na zhodnotenie. Náklady na triedený zber v meste financuje Organizácia zodpovednosti výrobcov.

Zberný dvor sa nachádza v uzatvorenom areáli Technických služieb mesta Trebišov na Stavebnej ulici č. 2 v Trebišove.

Mesto má zriadenú na pozemku registra CKN č. 3829/1 kompostáreň. Jedná sa o zariadenie s ročnou kapacitou do 100 t biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu, ktoré slúži na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu zo zelene vzniknutého na území mesta.

Stavba technologického zariadenia novej kompostárne na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu o objeme cca 2800 t/rok je umiestnená na severnom okraji Trebišova. Táto bude slúžiť na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu z údržby miestnej zelene, ale aj z domácností.

Priemysel

V štruktúre priemyslu mesta prevláda vzhľadom na historický vývin potravinársky priemysel. Zastúpenie má aj strojársky, textilný, kamenársky, drevospracujúci a nábytkársky priemysel. Z hľadiska ekonomických činností je medzi podnikmi najviac zastúpená oblasť veľkoobchodu a maloobchodu. Priemyselná výroba je sústredená prevažne v priemyselných okrskoch na okraji mesta: - výrobný okrsok „Sever“, výrobný okrsok „Západ“ a výrobný okrsok „Juh“.

Poľnohospodárstvo

Okres Trebišov je typickým poľnohospodárskym okresom s prevládajúcou poľnohospodárskou výrobou a spracovateľským potravinárskym priemyslom. Rastlinná výroba je zameraná na pestovanie obilnín, kukurice a hrozna. V južnej časti okresu sa nachádza tokajská vinohradnícka oblasť.

V oblasti poľnohospodárstva sú hospodárske dvory v Trebišove zamerané hlavne na rastlinnú výrobu a chov dobytka. V rámci poľnohospodárstva v Trebišove pôsobia i malí súkromne hospodáriaci roľníci, ktorí ohospodarujú len malú časť poľnohospodárskej pôdy.

V okrese pretrváva pokles živočíšnej výroby. Situáciu negatívne ovplyvnil prebiehajúci transformačný proces, odchod odborníkov z poľnohospodárskej prvovýroby, nevhodná úverová, dotačná, cenová politika.

Kultúrnohistorické hodnoty územia

V meste sa nachádzajú zrúcaniny hradu Parič z 13. Storočia, prírodný park o rozlohe 62 ha, kaštieľ v neskorobarokovom slohu s nádvorím, s francúzskou parkovou architektúrou. Ďalej sa tu nachádza pôvodný gotický farský kostol spreď roku 1404, ktorý bol viackrát prestavaný a upravený, Kláštor a kostol Paulínov založený v roku 1502, morový stĺp z roku cca 1800 a neogotické mauzóleum rodiny grófa Andrásyho postavené podľa projektu A. Meiniga.

V meste Trebišov sú v Ústrednom zozname pamiatkového fondu evidované nasledovné národné kultúrne pamiatky:

- ³⁵/₁₇ Pamätná tabuľa SNP č. ÚZPF 1634/0
- ³⁵/₁₇ Kláštor Paulínov – kláštor č. ÚZPF 4/1
- ³⁵/₁₇ Kláštor Paulínov – kostol č. ÚZPF 4/1
- ³⁵/₁₇ Kaštieľ s areálom – kaštieľ č. ÚZPF 1/1
- ³⁵/₁₇ Kaštieľ s areálom – hospodárska budova č. ÚZPF1/3
- ³⁵/₁₇ Kaštieľ s areálom – jazdiareň budova č. ÚZPF 1/4
- ³⁵/₁₇ Kaštieľ s areálom – čeladník č. ÚZPF 1/2
- ³⁵/₁₇ Kaštieľ s areálom – maštal' čeladník č. ÚZPF 1/5
- ³⁵/₁₇ Kaštieľ s areálom – hospodárska budova č. ÚZPF 1/6
- ³⁵/₁₇ Kaštieľ s areálom – hrad – ruina hradu Parič č. ÚZPF 1/7
- ³⁵/₁₇ Kaštieľ s areálom – park č. ÚZPF 1/9
- ³⁵/₁₇ Kaštieľ s areálom – mauzóleum č. ÚZPF 1/8
- ³⁵/₁₇ Kaštieľ s areálom – kostolík – základy sv. Ducha č. ÚZPF 1/10

Exitujúce kultúrne pamiatky sú optimálne využívané. Bývalá NKP Cukrovar bola zrušená pre výrazný zánik pamiatkových hodnôt.

V k.ú. Trebišov sa nachádzajú početné archeologické pamiatky od praveku až po novovek. Medzi najdôležitejšie lokality patria :

- ³⁵/₁₇ Varichovská ulica – staršia doba kamenná, sídlisko , gravetien – 20 000 rokov pred n.l.
- ³⁵/₁₇ Medzi baltami – sídlisko, neolit, bukovohorská kultúra – cca 5 000 rokov pred n.l.
- ³⁵/₁₇ Garaňka – sídlisko, neolit, bukovohorská kultúra okolo 5000 rokov pred n.l., sídlisko tiszapolgárska skupina, eneolit 4 tisícročie pred n.l., sídlisko doba laténska okolo 100 rokov pred n.l., sídlisko doba rímska 4. St. n.l.
- ³⁵/₁₇ Cukrovar – žiarové pohrebisko, staršia doba bronzová – okolo 1 800 rokov pred n.l.
- ³⁵/₁₇ Kovaľka – sídlisko, otomanská kultúra, staršia doba bronzová okolo 1 700 pred n.l., slovanské sídlisko 8. – 9. St.
- ³⁵/₁₇ Čerjacký kanál – depot bronzových predmetov , kultúra Suciú de Sus – 1400 rokov pred n.l.
- ³⁵/₁₇ Belmajer – sídlisko, neskorá doba bronzová – okolo 1 100 pred n.l.
- ³⁵/₁₇ Klub poľnohospodárov – sídlisko, keltsko – dácky horizont 1 st. n.l.
- ³⁵/₁₇ Paričov – sídlisko, doba rímska 1. – 4. St. n.l.
- ³⁵/₁₇ Orechové – slovanské sídlisko 8. – 9. St
- ³⁵/₁₇ Severne od Gréckokatolíckeho kostola – sídlisko, Slovania, stredovek 8. – 13. St.
- ³⁵/₁₇ Parič – kostol Sv. ducha a cintorín – 12. – 14. St.
- ³⁵/₁₇ Vodný hrad Parič – 13. – 13. St.

Na území mesta sa dá predpokladať existencia i dosiaľ neznámych archeologických nálezísk. Je

pravdepodobné, že pri výkopových prácach pri stavebnej činnosti môže dôjsť k ich odhaleniu.

6.9. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Na základe komplexného zhodnotenia stavu ovzdušia, podzemnej a povrchovej vody, pôdy, horninového prostredia, bioty a ďalších faktorov bola spracovaná aktualizácia environmentálnej regionalizácie SR (2002).

Aktuálna environmentálna regionalizácia Slovenskej republiky diferencuje územie Slovenska do 5 stupňov z hľadiska stavu životného prostredia:

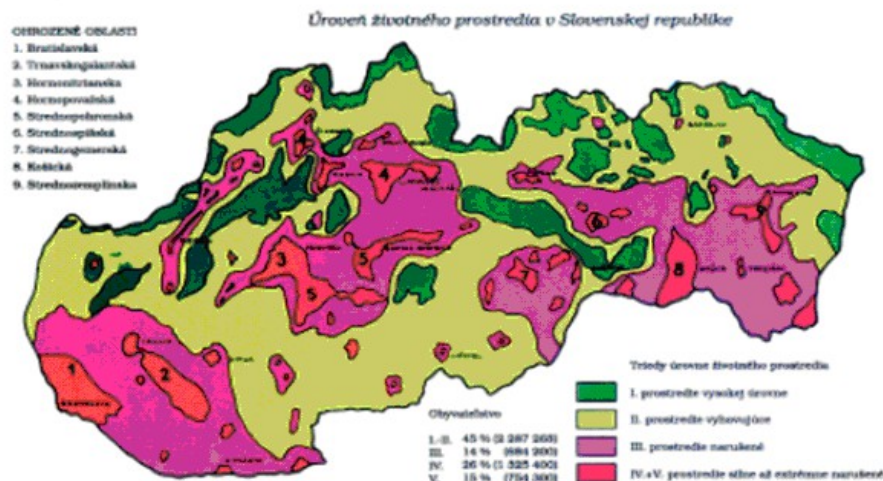
1. prostredie vysokej úrovne
2. prostredie vyhovujúce
3. prostredie mierne narušené
4. prostredie narušené
5. prostredie silne narušené

Pričom stupeň I. predstavuje územie vysokej úrovne a V. stupeň charakterizuje prostredie silne narušené.

Problémy životného prostredia sa koncentrujú do niekoľkých oblastí. Územia v 4. a 5. stupni narušenia stavu životného prostredia sa označujú ako ohrozené oblasti. Z deviatich ohrozených oblastí vymedzených na území Slovenska do širšej hodnotenej oblasti - okresu Trebišov zasahuje **Stredozemplínska oblasť**.

V súčasnosti je táto oblasť predstavovaná pásmom územia o šírke cca 18 až 24 km a dĺžke okolo 60 km v smere zo severu na juh cez priestor Východoslovenskej nížiny. Zasahuje do štyroch okresov - Michalovce, Humenné, Trebišov a Vranov nad Topľou, kde žije približne 240 000 obyvateľov.

Väčšia časť územia okresu Trebišov (vid'. obr.) patrí do 3-ho stupňa (prostredie narušené).

Podstatná časť environmentálnych záťaží vyplýva:

- zo sústredenia komplexu chemického a drevospracujúceho priemyslu v Strážskom, resp. vo Vranove a Humennom, energetického komplexu v juhovýchodnej časti kraja (EVO Vojany), potravinárskeho priemyslu v Trebišove. Zhoršenie životného prostredia spôsobuje emisná záťaž, nedostatočné čistenie odpadových vôd, nedoriešené problémy v odpadovom hospodárstve. Prevládajúce smery vetrov, prúdenia povrchových vôd (severo – južné) spôsobujú širší regionálny dosah environmentálnych záťaží.

- z činností poľnohospodárskeho komplexu. V snahe o odvodnenie poľnohospodárskeho pôdneho fondu došlo miestami k neželaným dôsledkom – k zábrane prirodzenej reprodukcie

úrodnosti, zvyšovaniu dávok agrochemikálií, kumulácii toxických látok a ťažkých kovov.

V dôsledku toho (plus imisnej záťaže) sa časť pôd považuje za kontaminovanú. Nedoriešené koncovky odpadov z fariem živočišnej výroby lokálne ohrozujú podzemné vody.

- zo záťaží produkovaných komunálnou sférou (nízky podiel spoľahlivého čistenia odpadových vôd, veľký počet lokálnych kúrenísk na pevné palivo, nedoriešené odpadové hospodárstvo a pod.).

Znečistenie ovzdušia

Kvalita ovzdušia v okrese Trebišov je ovplyvňovaná predovšetkým činnosťou veľkých priemyselných zdrojov, ktoré sa nachádzajú v širšom okolí - diaľkový prenos. Veľké zdroje znečistenia sa nachádzajú v susedných okresoch - EVO Vojany, Chemko Strážske, Bukocel a.s. a ďalšie.

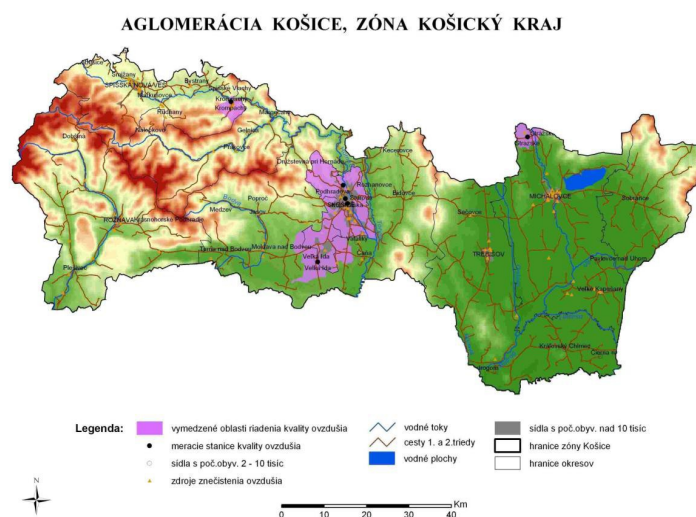
Na kvalitu ovzdušia majú podstatný vplyv aj rozptylové podmienky, ktoré významne ovplyvňuje orografia. V južnej časti vzhľadom na rovinný charakter územia sú rozptylové podmienky dobré, ale dochádza k prenosu znečistenia na väčšie vzdialenosti v dôsledku vyššej veternosti, v severnej časti sú rozptylové podmienky v ovzduší zložitejšie vzhľadom na morfológiu terénu.

V okrese Trebišov sa spomedzi významnejších znečisťovateľov ovzdušia v rámci SR nachádzajú iba ŽSR a to v produkcii SO₂ patria medzi 10 najväčších znečisťovateľov (SAŽP 2007).

V roku 2005 boli v Košickom kraji vymedzené 3 oblasti riadenia kvality ovzdušia, všetky pre PM₁₀ (suspendované častice tuhých znečisťujúcich látok v ovzduší, ktoré prejdú zariadením s aerodynamickým priemerom 10 μm s 50% účinnosťou), ani jedna oblasť sa nenachádza v okrese Trebišov (viď. nasledujúca mapa).

Na nasledujúcej mape sú vyznačené vymedzené oblasti riadenia kvality ovzdušia, meracie stanice kvality ovzdušia a zdroje znečistenia ovzdušia v zóne Košický kraj.

Okres Trebišov patrí medzi okresy s dobrou kvalitou ovzdušia a nepatrí do oblasti s riadenou kvalitou ovzdušia.

Zdroj : Program na zlepšenie kvality ovzdušia v oblasti riadenia kvality ovzdušia , KÚŽP Košice

V rámci Košického kraja má okres Trebišov stredne až zvýšené znečistenie ovzdušia. Na území okresu sa nachádza 11 veľkých zdrojov a asi 238 stredných zdrojov znečistenia ovzdušia. Dôležitou kategóriou podieľajúcou sa na znečistení ovzdušia sú malé zdroje a automobilová doprava.

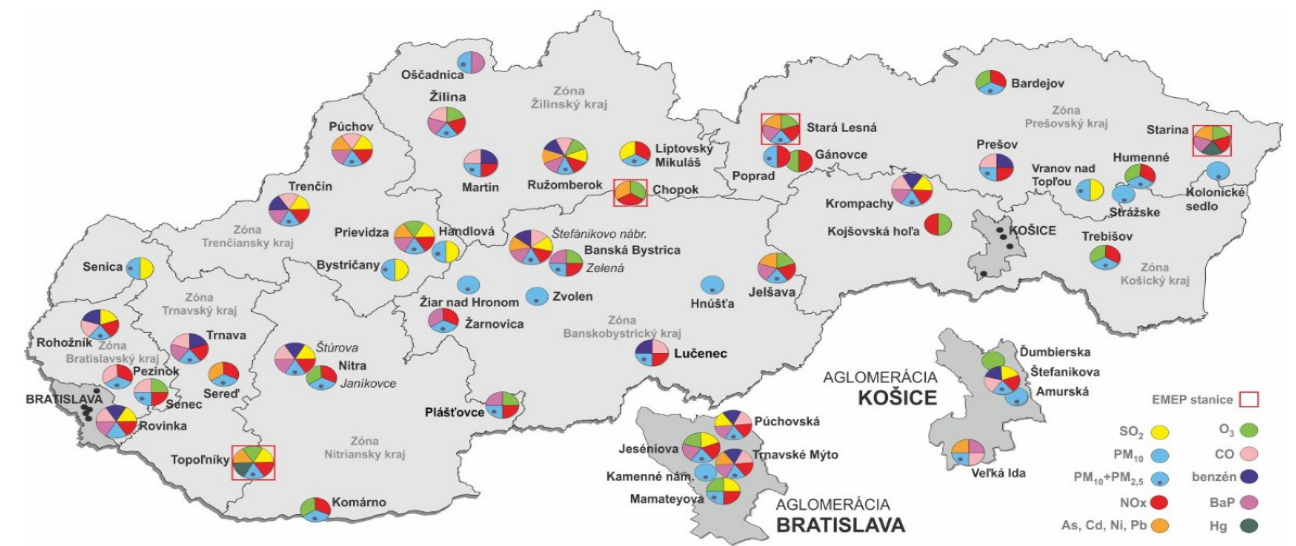
Najvýznamnejším zdrojom znečisťovania ovzdušia v širšom okolí navrhovanou činnosťou

dotknutého územia je **U.S.Steel Košice, s.r.o.**

Na k.ú. mesta Trebišov sa nachádza monitorovacia, meracia stanica SHMÚ, ktorá je súčasťou národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia a priebežne (kontinuálne) sleduje stav znečistenia ovzdušia v meste.

Meracia stanica sa nachádza v areáli Centra voľného času na Ul. T.G.Masaryka a začala s monitorovaním 29.1.2021. Umiestnenie meracej stanice spĺňa požiadavky legislatívy v oblasti ochrany ovzdušia SR a EÚ. Merané znečisťujúce látky sú: častice PM₁₀, PM_{2,5}, ozón O₃, oxidy dusíka NO-NO₂-NO_x.

Monitorovacia sieť kvality ovzdušia

V súčasnosti sú na Slovensku rozhodujúcimi lokálnymi zdrojmi prашného znečistenia ovzdušia tieto faktory, ktoré platia aj pre mesto:

1. Výfuky z automobilov (vysoký podiel dieselových motorov, nevyhovujúci technický stav vozidiel).
2. Resuspencia tuhých častíc z povrchov ciest (nedostatočné čistenie ulíc, nedostatočné čistenie vozidiel). Do tejto skupiny patrí aj zimné zaprášenie ciest.
3. Suspenzia tuhých častíc z dopravy (napr. oder pneumatík a povrchov ciest, doprava a manipulácia so sypkými materiálmi).
4. Minerálny prach zo stavenísk.
5. Veterná erózia z neupravených obecných priestorov a skládok sypkých materiálov.
6. Vzhľadom na nárast cien zemného plynu začal návrat k používaniu tuhých palív u lokálneho vykurovania. Očakáva sa, že tento zdroj bude v najbližších rokoch významne narastať.
7. Malé a stredné lokálne priemyselné zdroje.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že na území riešeného mesta sú zdrojmi znečisťovania ovzdušia hlavne **stacionárne energetické zdroje** - kotolne občianskej vybavenosti a rodinných domov. **Mobilným zdrojom** znečisťovania ovzdušia v obciach a mestách je doprava, ktorá do ovzdušia uvoľňuje oxidy dusíka, oxid uhoľnatý a uhl'ovodíky. Na znečisťovaní ovzdušia sa podieľa automobilová doprava pozdĺž hlavných dopravných trás.

Okrem stacionárnych stredných a malých zdrojov znečisťovania ovzdušia na riešenom území mesta sa na znečistení ovzdušia výrazne podieľa automobilová doprava najmä po cestách I. a III. triedy a po hlavných mestských zberných komunikáciách mesta. Jedná sa najmä o automobilovú dopravu na:

- ceste I/79 v trase západný obchvat mesta ul. kpt. Nálepku – Cukrovarská ulica – Milhostovská ulica
- ceste III/553 47 v trase Pribinova ulica – Sadovská ulica – Nový Majer
- ceste III/553 11 v trase Trebišov (križovatka s I/79) – Kožuchov – Zemplínsky Branč
- hlavných mestských zberných komunikáciách (MZ), a to najmä na Dopravnej ulici, ulici Československej armády, ul. M. R. Štefánika, ul. Komenského a ul. SNP.

Územie zmeny navrhovanej činnosti, ani jej okolie nepatrí do oblasti riadenia kvality ovzdušia.

Znečistenie povrchových a podzemných vôd

Kvalita povrchových vôd

Základným spôsobom hodnotenia kvality povrchových vôd na Slovensku je klasifikácia kvality povrchových vôd podľa STN 75 7221, podľa ktorej sa zaraďuje kvalita povrchovej vody podľa jednotlivých ukazovateľov do tried kvality, s použitím sústavy medzných hodnôt. Povrchové vody sú podľa kvality zaraďované do 5 tried **kvality**:

- I. trieda – veľmi čistá voda
- II. trieda – čistá voda
- III. trieda – znečistená voda
- IV. trieda – silne znečistená voda
- V. trieda – veľmi silne znečistená voda

Kvalita vody vo vodných tokoch na území okresu Trebišov je zlá. Vodné toky pretekajúce okresom zodpovedajú kvalitou vody akostnej triede III. až V., a to v ukazovateľoch kyslíkového režimu, fyzikálneho, chemického, biologického aj makro biologického znečistenia.

K dlhodobo najviac znečisteným tokom v povodí Ondavy ale aj v SR patrí tok Trnávka, znečistený odpadovými vodami mesta Trebišov (SAŽP 2004).

Kvalita Trnávky sa sleduje nad a pod Trebišvom. Vplyvom odpadových vôd z okresného sídla dochádza k výraznému zhoršeniu mnohých kvalitatívnych parametrov - v dvoch skupinách bola voda Trnávky klasifikovaná V. triedou, v ďalších dvoch skupinách IV. triedou.

Najväčším vodným tokom riešeného územia je Ondava, ktorá preteká východnou časťou k. ú. Trebišova a vodný tok Trnávka, ktorá tanguje z východnej strany hranicou zastavaného územia mesta a MČ Milhostov. Vodný tok Ondavy tečie na riešenom území v upravenom vodnom toku s obojstrannými hrádzami. Kvalita vody v toku Ondavy sa sleduje v záujmovej oblasti mesta v profile v Horovciach (rkm 29,10) a v Brehove (rkm 4,20). Hlavné skupiny ukazovateľov kyslíkový režim, základné fyzikálno-chemické ukazovatele, nutrienty, mikrobiologické ukazovatele sú zaradené do III. triedy kvality (znečistená voda) a IV. skupiny (silne znečistená voda) podľa vyššie uvedenej normy. Charakter znečistenia jednoznačne poukazuje na príčinu znečistenia komunálne odpadové vody. Prietokové pomery Ondavy sú výrazne ovplyvnené manipuláciou na VD Veľká Domaša.

Vodný tok Trnávka preteká na riešenom území upraveným (kanalizovaným) korytom s obojstrannými hrádzami. Jedná sa o jeden z najviac znečistených vodných tokov na území Košického kraja. Vodný tok Trnávka je recipientom všetkých odpadových vôd záujmovej oblasti územia z existujúceho osídlenia pozdĺž jeho toku. Kvalita vody v Trnávke sa pohybuje už nad mestom Trebišov medzi IV. a V. triedou kvality, čo je silne až veľmi silne znečistená voda. Jej zlú kvalitu spôsobuje predovšetkým zvýšený obsah organického znečistenia vyjadreného ako CHSKer, ktorý je sprevádzaný nízkymi koncentraciami rozpusteného kyslíka. V skupine mikrobiologických ukazovateľov sa tok nachádza v V. triede kvality, čo svedčí o znečistení pochádzajúcom najmä zo splaškových vôd. V skupine nutričov sa pohybuje kvalita medzi III.

a IV. triedou čistoty, čo svedčí o zvýšených hodnotách fosforu a všetkých foriem dusíka. Uvedené znečistenie spôsobuje pravdepodobne poľnohospodárska výroba a tiež komunálne odpadové vody. Celkove znečistenie toku Trnávka pod mestom Trebišov je nasledovné:

Tok	Trnávka
Miesto odber	Zemplínske Hradište
Skupina A – kyslíkový režim	5
Skupina B – základné fyzikálno- chemické ukazovatele	5
Skupina C - nutrienty	5
Skupina D – biologické ukazovatele	5
Skupina E – mikrobiologické ukazovatele	5
Skupina F - mikropolutanty	5
Skupina H - rádioaktivita	2

Celkove možno konštatovať, že vodný tok Trnávky je veľmi znečisteným a zaťaženým recipientom.

Východne od toku Trnávka je vybudovaná rozsiahla odvodňovacia sústava Hraň s melioračnými kanálmi Kopaný jarok, Pravobežný kanál a Andrejský kanál.

Vodné toky Ondava a Trnávka sú významné vodohospodárske toky. Jedná sa o významnú vodohospodársku oblasť „Riečne náplavy Ondavy“.

Kvalita podzemných vôd

Hlavnými činnosťami prejavujúcimi sa významnými antropogénnymi vplyvmi, ovplyvňujúcimi chemický stav útvarov podzemných vôd, sú poľnohospodárstvo, priemyselná výroba, banská činnosť, domácnosti – neodkanalizované sídelné aglomerácie a doprava.

Z hľadiska plošného rozsahu rozlišujeme bodové a plošné zdroje znečistenia podzemných vôd. Bodovým alebo tiež lokálnym zdrojom znečistenia podzemných vôd je každý zdroj, u ktorého možno úniky znečisťujúcich látok do pôd a podzemných vôd predpokladať.

Plošné zdroje znečistenia - predstavuje aplikáciu množstva prípravkov na ochranu rastlín (pesticídov) a dusíkatých hnojív v rámci katastrálnych území obcí. V dôsledku vplyvov z bodových a plošných zdrojov znečistenia na podzemné vody dochádza k znečisteniu (kontaminácii) podzemných vôd a to formou vypúšťania do podzemných vôd alebo prostredníctvom infiltrácie znečisťujúcej látky do podzemných vôd. Napr. spotreba hnojív aplikovaných na poľnohospodársku pôdu patrí v okrese Trebišov medzi najvyššie v rámci okresov na východnom Slovensku.

Využiteľné množstvo podzemných vôd v meste Trebišov sa pohybuje v rozmedzí 2,00 – 4,99 l/s/km². Východne od výrobného okrsku „Sever“, od vodného toku Trnávka sa nachádzajú verejné zdroje pitnej vody na lokalite Andrejka a Kopaný jarok. Menované vodné zdroje sú od roku 2000 mimo prevádzky a slúžia ako záložné vodné zdroje. Menované vodné zdroje sú v správe VVS a. s. Košice. PHO vodných zdrojov boli zrušené v roku 2008.

Situácia v kvalite podzemných vôd je nepriaznivá, rozborov vykazujú zvýšené koncentrácie Fe, Mn, dusičnanov a amoniaku.

Kontaminácia pôd

Kontaminácia pôd, inak aj chemická degradácia pôdy, sa hodnotí na základe najvyšších prípustných koncentrácií rizikových látok v pôde. Prejavuje sa narušením chemických vlastností pôdy. Jedná sa predovšetkým o zvýšený obsah látok, ktoré v pôde spôsobujú kontamináciu. Na

základe jednotlivých prvkov, prípadne na základe ich syntetického vyjadrenia, sú vyčlenené zóny rizikových, kontaminovaných pôd (www.podnemapy.sk).

Na základe limitných hodnôt obsahu rizikových prvkov podľa rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva SR č. 531/1994-540 (Atlas krajiny SR, 2002), sa na území okresu Trebišov vyskytujú relatívne čisté pôdy a pôdy nekontaminované, resp. mierne kontaminované.

Relatívne čisté pôdy sa vyskytujú v širokom severo-južnom páse od hranice s okresom Vranov nad Topľou na severe, po hranicu s Maďarskom pri Slovenskom Novom Meste na juhu okresu. Na západe je pás ohraničený masívom Slanských vrchov, na východe čiarou Kravany – Sečovce – Trebišov – Slovenské Nové Mesto. Druhou oblasťou s relatívne čistými pôdami je oblasť Medzibodrožia, od Kráľovského Chlmca po Čiernu nad Tisou.

Nekontaminované, resp. mierne kontaminované pôdy sú pôdy, kde geogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov (Ba, Cr, Mo, Ni, V) dosahuje limitné hodnoty A. Ak je koncentrácia niektorého rizikového prvku pod limitnou, teda referenčnou hodnotou A, znamená to, že pôda nie je kontaminovaná. V prípade, ak koncentrácia rizikového prvku dosahuje, resp. prekračuje túto hodnotu, znamená to, že obsah tohto prvku je vyšší ako sú fónové (pozaďové) hodnoty pre danú oblasť. Takto definované pôdy sa na území okresu Trebišov vyskytujú prevažne v strednej a severnej časti okresu.

Na riešenom území Trebišova možno vyčleniť tieto pôdne typy:

černozem, hnedozem, lužné pôdy, ktoré sa vyskytujú iba ako subtypy. Najhodnotnejšia je hnedozem. Poľnohospodárska pôda je vhodná na pestovanie obilnín.

Kontaminované pôdy sa na riešenom území nevyskytujú.

Odpady

Situácia v oblasti odpadového hospodárstva pri zbere a zneškodňovaní komunálnych odpadov je vyhovujúca. Mesto zabezpečuje zber a prepravu zmesového komunálneho odpadu ako aj vyseparovaných zložiek z komunálneho odpadu.

Frekvencia vývozu je jednotná pre všetky rodinné domy - jedenkrát za dva týždne každý nepárny týždeň. Frekvencia vývozu je jednotná pre všetky bytové domy - trikrát týždenne.

Na zber zmesového komunálneho odpadu sa v meste používajú 110, 120, 240, 660 a 1100 litrové zberné nádoby.

Mesto zabezpečuje triedený zber odpadu a to zber skla, papiera, plastov, kovových obalov, jedlých tukov a olejov, elektroodpadu, tetrapakov, textilu a šatstva a bioodpadu.

Mesto má zavedený na celom svojom území množstvový zber zmesového komunálneho odpadu.

Systém triedeného zberu komunálnych odpadov je ustanovený vo Všeobecne záväznom nariadení o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi, ktoré je zverejnené na web stránke mesta.

Zber komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu ako aj vytriedených zložiek z komunálneho odpadu je zabezpečený prostredníctvom Technických služieb mesta Trebišov. Zberová spoločnosť zabezpečuje zber, prepravu, dotriedenie a zvyčajne aj úpravu odpadov a následne ich odovzdáva recyklátorovi na zhodnotenie. Náklady na triedený zber v meste financuje Organizácia zodpovednosti výrobcov.

Pre účely hospodárneho a efektívneho naplňovania cieľov odpadového hospodárstva, ako aj Programu odpadového hospodárstva mesta je na území mesta zriadený zberný dvor pre dočasné uskladnenie určitých druhov odpadu pre potrebu ich následného spracovania, resp. zneškodnenia v súlade s platnou právnou úpravou.

Zberný dvor sa nachádza v uzatvorenom areáli Technických služieb mesta Trebišov na Stavebnej ulici č. 2 v Trebišove.

Mesto má zriadenú na pozemku registra CKN č. 3829/1 kompostáreň. Jedná sa o zariadenie s ročnou kapacitou do 100 t biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu, ktoré slúži na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu zo zelene vzniknutého na území mesta.

Stavba technologického zariadenia novej kompostárne na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu o objeme cca 2800 t/rok je umiestnená na severnom okraji Trebišova. Táto bude slúžiť na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu z údržby miestnej zelene, ale aj z domácností.

Zdravotný stav

Zdravie je definované ako stav úplnej telesnej, duševnej a sociálnej pohody, nielen neprítomnosť choroby.

Hodnotenie zdravotného stavu obyvateľov je pomerne zložité, pretože zdravie sa nepovažuje iba za neprítomnosť choroby. Zdravotný stav je výslednicou fyzického, psychického a sociálneho zdravia. Životný štýl je najvýznamnejším faktorom ovplyvňujúcim zdravie (až 50%), životné prostredie 20%, genetické faktory 20% a úroveň zdravotnej starostlivosti len v 10 – 20%. Z rizikových faktorov, ktoré vyplývajú zo životného štýlu sú najvýznamnejšie:

- ³⁵/₁₇ fajčenie
- ³⁵/₁₇ nesprávna výživa
- ³⁵/₁₇ nedostatočná fyzická aktivita
- ³⁵/₁₇ nadmerný príjem alkoholu
- ³⁵/₁₇ nesprávna reakcia na stres

Vplyv znečisteného prostredia na zdravie ľudí je doteraz len málo preskúmaný, odzrkadľuje sa však najmä v nasledovných ukazovateľoch zdravotného stavu obyvateľstva:

- stredná dĺžka života pri narodení
- celková úmrtnosť (mortalita)
- dojčenská a novorodenecká (perinatálna) úmrtnosť
- počet rizikových tehotenstiev a počet narodených s vrodenými vývojovými vadami
- štruktúra príčin smrti
- počet alergických, kardiovaskulárnych a onkologických ochorení
- stav hygienickej situácie
- šírenie toxikománie, alkoholizmu a fajčenia
- stav pracovnej neschopnosti a invalidity
- choroby z povolania a profesionálne otravy

Úroveň úmrtnosti a jej štruktúra zohrávajú v súčasnosti dôležitú úlohu pri hodnotení zdravotného stavu obyvateľstva, sú ukazovateľom dosiahnutej úrovne zdravotníctva, odrážajú sa v nich sociálne, ekonomické i kultúrne podmienky krajiny, a takisto aj prírodné podmienky v zmysle kvality životného prostredia.

Okres Trebišov sa v rámci okresov SR, v úmrtnosti, radí medzi 6 najhorších okresov. Najvyšší podiel úmrtnosti zo všetkých príčin smrti patrí dlhodobým chorobám obehovej sústavy (55%) a nádorom (23%). Ďalším skupinám ochorení, ktoré sa striedajú v poradí, sú choroby dýchacej, tráviacej sústavy po 5% ako aj poranenia, otravy a niektoré iné následky vonkajších príčin (6%). Obidve skupiny tzv. civilizačných ochorení, ktoré spôsobujú najvyšší počet úmrtí (spolu 78%) majú multifaktoriálne príčiny. (Okrem environmentálnych vplyvov najmä vekový priemer obyvateľstva, potravinová báza a spôsob života.)

Z hľadiska chorobnosti obyvateľstva dominujú aj v okrese Trebišov srdcovo-cievne ochorenia ako dôsledok civilizačných vplyvov, t.j. nedostatku telesnej námahy, stresu, kvality životného prostredia, výživy, návykov. Podobne ako v celej republike je ostatnom období zaznamenaný rapidný nárast alergií, najmä rinitídy sezónnej i celoročnej, bronchiálnej astmy, ale aj dermorespiračného syndrómu a potravinovej alergie. Kvalitu podmienok práce do značnej miery charakterizuje výskyt rizikových faktorov (fyzikálnych, chemických, biologických) v pracovnom prostredí a počty pracovníkov, ktorí sú vystavení ich účinkom. Najviac rizikových pracovísk je v rámci kraja umiestnených v okrese Košice.

Z jednotlivých rizík je na prvom mieste nadmerná hlučnosť, až viac ako 50 % rizikových prevádzok v kraji, nasleduje prašnosť, vibrácie a chemické látky. Hlavným problémom v súčasnosti je nedostatočný systém vykonávania vstupných, výstupných a periodických lekárskeho prehliadok, a objavovanie sa nových rizík súvisiacich so zavádzaním nových technológií a nových pracovných postupov.

Zdravotný stav obyvateľstva v **okrese Trebišov** výrazne nevybočuje z celoslovenského priemeru a sleduje celoslovenské ukazovatele chorobnosti a úmrtnosti.

IV. VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH

Vplyv na horninové prostredie a reliéf

Vplyvy na substrát a reliéf sú spojené najmä s etapou výstavby a to terénnymi úpravami (realizácia spevnených plôch) ako aj prevádzkou (pochovávanie zosnulých). Tieto vplyvy budú však malého rozsahu a sú eliminovateľné technickými opatreniami.

Potenciálnym negatívnym vplyvom na horninové prostredie môže byť v tomto prípade len náhodná havarijná situácia, ktorej však možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy. Činnosť je a bude prevádzkovaná tak, aby bola v prípade havárie maximálne eliminovaná možnosť kontaminácie horninového prostredia. Navrhovanú zmenu v porovnaní so súčasným stavom preto hodnotíme ako bez vplyvu na geologické a geomorfologické pomery lokality.

Vplyv na povrchové a podzemné vody

Ovplyvnenie prúdenia a režimu povrchových a podzemných vôd hodnotenou činnosťou sa počas bežnej prevádzky cintorína ani po jeho rozšírení nepredpokladá.

Rozšírením cintorína o navrhovanú zmenu činnosti sa nezmení doterajší stav, keď bol v prevádzke desiatky rokov existujúci cintorín. Rozšírená časť cintorína bude v rovnakých prírodných a hydrogeologických podmienkach, v akých je existujúca časť cintorína. Preto ak sa doteraz neprejavili negatívne vplyvy existujúceho cintorína, jeho rozšírenie o navrhovanú zmenu činnosti nebude predstavovať zmenu tohto stavu.

Množstvo odpadových vôd sa realizáciou navrhovaného rozšírenia o navrhovanú zmenu činnosti cintorína nezmení.

Potenciálnym negatívnym vplyvom na vodné pomery môže byť v tomto prípade len náhodná havarijná situácia, ktorej však možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy.

V prípade havarijného stavu únikom znečisťujúcich látok (pohonné hmoty, oleje) z používaných mechanizmov s možným následným splachom do povrchových a podzemných vôd, je únik látok z dopravných mechanizmov potrebné okamžite riešiť posypaním uniknutej látky absorbentom (vapex, ropex...), odstránením nasiaknutej zeminy a zabezpečením jej zneškodnenia. Tento vplyv je možné eliminovať vhodnou organizáciou výstavby, dôsledným dodržiavaním

pracovních postupov, bezpečnostných predpisov a tým, že všetky mechanizmy používané na stavbe budú v dobrom technickom stave a budú pravidelne kontrolované. Vzhľadom na vyššie uvedené hodnotíme vplyv zmeny navrhovanej činnosti na vodné pomery v porovnaní so súčasným stavom ako aj kumulatívne ako bez vplyvu.

Vplyvy na ovzdušie a klímu

S ohľadom na charakter plánovanej činnosti kvalita ovzdušia nebude nijako ovplyvnená. Realizácia zmeny navrhovanej činnosti bude mať lokálny vplyv na ovzdušie počas stavebných prác. Pôjde o zvýšenie prašnosti vznikajúcej pri zemných prácach a pri preprave materiálu a o produkciu emisií počas prepravy stavebného materiálu a stavebnej činnosti.

Doprava surovín a materiálov bude nepravidelná a časovo a početnosťou obmedzená. Intenzita dopravy, ktorá bude pochádzať z dopravy spojenej s rozšírením cintorína sa v súčasnosti nedá predikovať, nakoľko nie je zrejмый presný časový harmonogram výstavby a materiálová bilancia. Medzi najvýznamnejšie emisie u znečisťovania ovzdušia dopravou patria z anorganických látok oxidy dusíka, oxid uhoľnatý a tuhé znečisťujúce látky. Vznikajú tiež látky organické a to hlavne uhľovodíky a benzén. Objem emisií bude závislý od počtu mechanizmov, harmonogramu prác, ročného obdobia a aktuálnych poveternostných podmienok. Zvýšená prašnosť sa bude prejavovať najmä vo veterných dňoch a pri dlhšie trvajúcim bezzrážkovom období a to hlavne v období zemných prác. Tieto vplyvy je možné účinne obmedziť kropením suchých povrchov vodou, čistením automobilov a ciest. Vplyvy budú krátkodobé a nespojité.

Rozšírením cintorína o navrhovanú zmenu činnosti bude ovzdušie ovplyvnené len činnosťou prichádzajúcich a odchádzajúcich vozidiel zamestnancami pohrebnej služby a pozostalých. Bude sa však jednať o krátkodobý vplyv s totožnou hodnotou existujúcej emisnej situácie lokality. Tento vplyv výraznejšie nezhorší kvalitu ovzdušia, bude krátkodobý a nepravidelný.

Z hľadiska ovplyvnenia miestnej klímy, možno navrhovanú zmenu činnosti hodnotiť dokonca ako mierne pozitívnu, nakoľko výsadbou trvalých porastov drevín a zatravneným povrchom sa prispeje k stabilnejšej mikroklimu územia.

Realizácia výsadby bude plniť ekologickú, ekostabilizačnú, krajnotvornú, estetickú, psychologickú a priestorotvornú funkciu.

Navrhovanú zmenu v porovnaní so súčasným stavom preto hodnotíme ako bez vplyvu na emisné pomery lokality a ako mierne pozitívnu z hľadiska ovplyvnenia miestnych klimatických pomerov.

Vplyv na pôdu

Záber pôdy a strata produkčnosti je jedným z najvýznamnejších vplyvov navrhovanej činnosti, ktorá je v súčasnosti definovaná ako záhrada, ale jej využitie na navrhovaný účel je v súlade s Územným plánom mesta Trebišov, Zmeny a doplnky č.8. Na základe uvedeného tak bude potrebné jej vyňatie z poľnohospodárskeho fondu (PF), k záberu lesného fondu nedôjde. Pred realizáciou stavby je nutné odňatie poľnohospodárskej pôdy na základe vydaného rozhodnutia pre trvalé odňatie pôdy. Narábanie s ornou bude riešené v súlade s rozhodnutiami orgánu na ochranu PF v jednotlivých stupňoch rozhodnutí v zmysle zákona 220/2004 Z.z.

Využitie plochy na rozšírenie cintorína je tak plne v súlade s už existujúcou prevádzkou cintorína ako aj Územného plánu mesta Trebišov.

Kontaminácia pôdy sa nepredpokladá, počas prevádzky predstavuje takéto ovplyvnenie iba riziko, pri náhodných havarijných situáciách (únik ropných látok a hydraulických olejov zo

stavebných mechanizmov, a pod.).

Z hľadiska ochrany pôdy pred eróziou môžeme navrhovanú zmenu činnosti hodnotiť ako mierne pozitívnu, nakoľko výsadbou trvalých porastov drevín a zatrávneným povrchom sa prispeje k vyššej stabilite pôdy oproti súčasnému stavu.

Navrhovanú zmenu preto v porovnaní so súčasným stavom hodnotíme ako mierne negatívnu z hľadiska záberu poľnohospodárskej pôdy avšak z hľadiska vyššej odolnosti pôdy na pôdnu eróziu ju môžeme zhodnotiť ako mierne pozitívnu.

Činnosť je a bude prevádzkovaná tak, aby bola v prípade havárie maximálne eliminovaná možnosť kontaminácie pôdy.

Vplyv na faunu, flóru, biotopy

Zmenou navrhovanej činnosti nedôjde k narušeniu záujmov ochrany prírody a krajiny. Umiestnenie posudzovanej činnosti je navrhované v území, na ktoré sa vzťahuje prvý - všeobecný stupeň ochrany, bez zvláštnej územnej alebo druhovej ochrany. Vzhľadom na synantrópný charakter fauny a flóry a nízku druhovú diverzitu v posudzovanej lokalite, nepredpokladáme negatívny vplyv na faunu a flóru.

Realizácia navrhovanej zmeny činnosti si vyžiada výrub 3 ks drevín. Pred realizáciou výrubu drevín požiada vlastník pozemku príslušný úrad ochrany prírody a krajiny o vydanie súhlasu na výrub drevín podľa § 47 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a vyhlášky MŽP SR č. 170/2021 v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny.

Vplyv na krajinu

Realizácia navrhovanej zmeny činnosti nebude mať negatívny vplyv na štruktúru a scenériu krajiny. Štruktúra krajiny nebude zmenená nakoľko sa jedná o rozšírenie existujúceho cintorína.

Po dokončení sa navrhovaná zmena činnosti kultivovaným spôsobom začlení do krajiny a nebude rušivým elementom životného prostredia. Architektonické riešenie rozšírenia tak s maximálnym dôrazom na vegetačné úpravy vytvorí dôstojné pietne miesto, ktoré umožní vnímať iné rozmery a aspekty ľudskej existencie.

Z hľadiska psychologických faktorov možno u niektorých citlivých jedincov predpokladať negatívne vnímanie obdobných zariadení, ktoré súvisia so smrťou, čo sa prejavuje napríklad tým, že odmietajú bývať v blízkosti takýchto zariadení. Takéto vnímanie je silne subjektívne a vecne nepodložené, ale môže týmto jedincom spôsobovať stres.

Navrhovanú zmenu v porovnaní so súčasným stavom preto hodnotíme ako bez vplyvu na scenériu a štruktúru krajiny.

Vplyv na obyvateľstvo

Navrhovaná zmena činnosti bude realizovaná na základe príslušných rozhodnutí, v ktorých budú premietnuté všetky podmienky realizácie tak, aby boli dodržané všetky platné legislatívne podmienky smerujúce k eliminácii negatívnych vplyvov na obyvateľstvo.

Každá antropogénna činnosť je určitým zdrojom vplyvov ako na človeka, tak i na životné prostredie.

Charakter navrhovanej činnosti nie je zdrojom rizikových látok, ktoré by sa mohli prejavovať na zdravotnom stave obyvateľstva a v súvislosti s realizáciou navrhovanej zmeny činnosti nepredpokladáme významné vplyvy na zdravotný stav obyvateľstva. Navrhovaná prevádzka nie je spojená s negatívnym vplyvom na obyvateľov mesta.

Prevádzka navrhovanej zmeny činnosti nebude produkovať emisie, hluk ani odpadové vody a

ani iné výstupy, ktoré by mohli ohroziť zdravie obyvateľstva.

Skutočnosť, že prevádzka už v území existuje a dôjde len k jej rozšíreniu o navrhovanú zmenu činnosti neovplyvní pohodu a kvalitu života v meste.

Ďalším prevádzkovaním cintorína ani jeho rozšírením o navrhovanú zmenu činnosti sa nepredpokladá výrazné navýšenie zaťaženia dopravného skeletu dotknutého územia ani širšieho okolia, intenzity dopravy zostanú na približne rovnakej úrovni.

Nezanedbateľným pozitívnym vplyvom na obyvateľstvo je vytvorenie nového priestoru na pochovávanie zosnulých mesta Trebišov.

Vzhľadom na vyššie uvedené hodnotíme vplyvy navrhovanej zmeny činnosti na obyvateľstvo zo sociálneho a environmentálneho hľadiska ako prevažne pozitívne, v období výstavby krátkodobo mierne negatívne.

Hodnotenie zdravotných rizík

Hodnotenie zdravotných rizík predstavuje odhad miery závažnosti záťaže ľudskej populácie vystavenej zdraviu škodlivým faktorom životných podmienok a pracovných podmienok a spôsobu života s cieľom znížiť zdravotné riziká.

Navrhovaná zmena činnosti nepredstavuje nebezpečnú výrobnú prevádzku, ktorá by významne zaťažovala životné prostredie emisiami, hlukom, produkciou odpadových vôd, neprimeranými nárokmi na energie, vodu, zásobovanie plynom, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na zdravie ľudí.

Prevádzka je navrhnutá tak, aby nemohlo dôjsť k priamemu ohrozeniu zdravia a života pracovníkov a obyvateľov a bol dodržaný zákon č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov.

Charakter navrhovanej zmeny činnosti, ani jej sprievodné činnosti nie sú producentom žiadnych významných kontaminantov a faktorov, ktoré by mohli mať nepriaznivý dopad na zdravotný stav obyvateľstva.

Negatívne vplyvy na zdravotný stav obyvateľstva, ani na kvalitu života, v súvislosti s navrhovanou prevádzkou sa na základe vyššie uvedených skutočností nepredpokladajú.

Realizácia zmeny navrhovanej činnosti nebude pri dodržaní platných bezpečnostných a hygienických limitov zdrojom toxických alebo iných škodlivín a žiadnym spôsobom neovplyvní zdravotný stav dotknutého obyvateľstva.

Po realizácii navrhovanej zmeny činnosti budú zdravotné riziká predmetnej prevádzky na rovnakej resp. porovnateľnej úrovni ako v súčasnosti. Charakter prevádzky druhom a vlastnosťami emitovaných znečisťujúcich látok nebude naďalej vytvárať možnosti vážneho a bezprostredného ohrozenia zdravia verejnosti.

Prevádzka navrhovanej zmeny činnosti nebude mať významný vplyv na zdravotný stav obyvateľstva. Vlastná prevádzka navrhovanej zmeny činnosti pri dodržaní platných bezpečnostných a hygienických limitov nebude zdrojom toxických alebo iných škodlivín, ktoré by významným spôsobom zvýšili zdravotné riziká dotknutého obyvateľstva.

Rozšírenie ani prevádzkovanie cintorína o navrhovanú zmenu činnosti nebude mať negatívne vplyvy na obyvateľov dotknutého územia. Zdravotné riziko sa nepredpokladá. Podstatné bude predovšetkým dôsledné dodržiavanie príslušných predpisov v oblasti BOZP.

Údaje o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti na biodiverzitu, chránené územia a prvky ÚSES

Do priamo dotknutého územia ani jeho najbližšieho okolia nezasahujú žiadne chránené územia, prvky systému ekologickej stability a nevyskytujú sa tu biotopy národného, či európskeho významu.

Posudzovaná zmena navrhovanej činnosti bude umiestnená v zastavanom území a na

predmetnom území platí prvý stupeň ochrany podľa § 12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Prevádzka zmeny navrhovanej činnosti nemala a po realizácii navrhovanej činnosti ani nebude mať vplyv na chránené územia ani ich ochranné pásma.

Činnosťou nedochádza k narušeniu záujmov ochrany prírody a krajiny. Priamo v sledovanom území sa nenachádza žiadny chránený strom a v sledovanom území neboli zistené chránené druhy rastlín.

Prevádzka navrhovanej zmeny činnosti nezasahovala a po jej zmene ani nebude zasahovať do území patriacich do súvislej európskej sústavy chránených území (NATURA 2000), prípadne území zaradenými do zoznamu Ramsarského dohovoru o mokradiach.

Užívanie predmetnej lokality na navrhovanú zmenu činnosti nepredstavuje činnosť v území zakázanú.

Areál pre navrhovanú zmenu činnosti priamo nezasahuje do ekologicky hodnotných segmentov krajiny ani nenaruší funkčnosť žiadneho prvku ÚSES.

Kumulatívny vplyv vzniká, keď napr. niekoľko zmien s nepatrným vplyvom má spolu významný vplyv, alebo keď niekoľko samostatných vplyvov má spoločný vplyv.

Synergia environmentálnych vplyvov je znásobenie účinku kumulatívnych vplyvov na životné prostredie.

Realizácia navrhovanej činnosti nepredpokladá pôsobenie vyššie popísaných vplyvov v takej miere, aby negatívne ovplyvnili jednotlivé zložky životného prostredia.

Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu

Realizácia navrhovanej zmeny činnosti sa riadi platnou aktuálnou legislatívou, ktorá upravuje podmienky ich vykonávania.

Zákon č. 131/2010 Z.z. neurčuje explicitne pre pochovávanie požadované vlastnosti geologického podložja, iba stanovuje požadovanú hĺbku prehĺbeného hrobu, sypké zeminy na zásyp a požadovanú hladinu podzemnej vody. V zákone nie sú stanovené podmienky o priepustnosti zemín, v ktorých budú umiestnené hroby. Na cintoríne v meste Trebišov sa pochováva už dlhodobo.

V predchádzajúcich častiach oznámenia o zmene navrhovanej činnosti boli identifikované všetky vplyvy na životné prostredie, ktoré sa objavili v súvislosti s realizáciou zámeru rozšírenia cintorína. Neboli identifikované žiadne závažné negatívne vplyvy zmeny navrhovanej činnosti na životné prostredie. V etape prevádzky nepredpokladáme narušenie pohody a kvality života v dotknutom území.

Dlhodobým pozitívnym vplyvom predmetného zámeru na obyvateľstvo je vytvorenie nového priestoru na pochovávanie zosnulých mesta Trebišov.

Na základe hodnotenia všetkých vstupov a výstupov činnosti a zohľadnením stavu prostredia, do ktorého tieto výstupy smerujú, môžeme konštatovať, že k významnejšiemu nepriaznivému ovplyvneniu životného prostredia nedôjde.

Veľkosť a druh vplyvov bol posúdený vzhľadom na zraniteľnosť a z nej vychádzajúcu únosnosť prostredia pre jednotlivé zložky životného prostredia. Ako najdôležitejšie kritérium pre hodnotenie významnosti vplyvov boli použité platné právnymi predpismi dané environmentálne štandardy. Posúdené boli negatívne a pozitívne vplyvy, ktorých trvanie je ohraničené výstavbou a prevádzkou zmeny navrhovanej činnosti.

Negatívne vplyvy

Zložka	Významnosť vplyvu	Druh vplyvu
Ovzdušie	nevýznamný	- zvýšenie sekundárnej prašnosti počas výstavby
Povrchové a podzemné vody, vodné zdroje	nevýznamný	-znečistenie podzemných vôd nepredpokladáme, možné len v prípade úniku ropných látok zo stavebných mechanizmov
Zdroje hluku	nevýznamný	- zaťaženie hlukom z dopravy počas výstavby
Horninové prostredie a reliéf	nevýznamný	-zemné práce - utlačeniu pôdných horizontov prejazdmi stavebných mechanizmov
Pôda	málo významný	- trvalý záber poľnohospodárskej pôdy - možné znečistenie pri úniku ropných látok zo stavebných mechanizmov
Biota	málo významný	-navrhovaný je výrub 3 ks drevín
Prvky ÚSES	bez vplyvu	-
Štruktúra a scenéria krajiny	bez vplyvu	-
Doprava	nevýznamný	- zvýšenie intenzity dopravy počas stavebných prác
Obyvateľstvo	bez vplyvu	-charakter činnosti nedáva predpoklad havarijných stavov, ktoré by mohli ohroziť obyvateľstvo

Pozitívne vplyvy

Zložka	Významnosť vplyvu	Druh vplyvu
Socio – ekonomické aspekty	významný	- vytvorenie nového priestoru na pochovávanie zosnulých
Ochrana pôdy pred eróziou	stredne významný	- výsadbou trvalých porastov drevín a zatrávneným povrchom sa prispeje k vyššej stabilite pôdy oproti súčasnému stavu
Klíma	stredne významný	-výsadbou trvalých porastov drevín a zatrávneným povrchom sa prispeje k stabilnejšej mikroklíme územia

Stupnica významnosti: - nevýznamný, resp. irelevantný vplyv, - málo významný,- stredne významný,- významný

Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Navrhovaná zmena činnosti nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice a nenaplnia podmienky § 40 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a kritériá uvedené v prílohe č. 13. a č. 14. predmetného zákona.

V. VŠEOBECNÉ ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Navrhovaná zmena činnosti rieši rozšírenie mestského cintorína na vymedzenom území s

vyčlenením nových plôch pre pochovávanie, základnú komunikačnú sieť, plochy na umiestnenie veľkokapacitných kontajnerov, zelene a oplotenia. Filozofia riešenia vychádza z kombinácie maximálne efektívneho využitia plôch pre nové hrobové miesta a zároveň zachovania prírodného a komorného charakteru prostredia a dôstojnej atmosféry pre rozjímanie a pobyt návštevníkov cintorína.

Vlastná príprava územia predstavuje úpravu terénu, vyrovnanie väčších nerovností, zabezpečenie prístupu na stavbu a priestoru pre uskladnenie a manipuláciu s materiálmi a prístup k energiám, vytýčenie stavby a jej označenie v zmysle bezpečnostných noriem a ochrany zdravia a majetku. Prístup na stavbu bude po existujúcich vnútroareálových cestičkách súčasného cintorína, preto pri výstavbe použiť stroje, ktoré rozmerom sú prispôsobené šírkam jednotlivých komunikácií. Stavba bude označená informačnými tabuľami s upozornením na stavebné práce a na zákaz vstupu.

Plošné a kapacitné charakteristiky navrhovanej zmeny činnosti:

SO 01 – spevnené plochy

Plocha dlaždená - 1090,0 m²

Parkový obrubník Premac /1000x50x200 mm / - 580,0 m

Navrhovaný chodník prechádza celou navrhovanou plochou. Na spevnenej ploche je navrhnutá plocha na kontajnery.

SO 02 – oplotenie

Dĺžka oplotenia exist. : 255,45 m + navrh. : 40,55 m = spolu 296,0 m

SO 03 – osvetlenie

Pre osvetlenie navrhovanej spevnenej plochy sa osadia nové stožiare č.NO 01-NO 13 typ STB 6-60/P (Honrup) + svietidlá LED Light Mata Series 50W (Teslux) + stožiarové svorkovnice NTB 3 (Rosa) + základové rošty ZR 12-15 (Honrup). Bodom napojenia navrhovaného osvetlenia bude existujúci stožiar VO č. JO 3.

SO 04 – terénne a sadové úpravy

Na nezastavané plochy je navrhnutá výsadba zelene v kombinácii s trávnikom.

Založenie vegetačných prvkov:

Navrhuje sa výsadba drevín vysokého vzrastu – 40 ks.

Navrhuje sa výsadba drevín nízkeho vzrastu – 4 ks.

Založenie trávnik a trávnej lúky (výsevom) – 800 m²

Hrobové miesta:

Navrhujú sa nové hrobové miesta, rozdelené do 5 sekcií. V sekcia „A“ je navrhnuté 60 miest, sekcia „B“ – 60 miest, sekcia „C“ – 52 miest, sekcia „D“ – 108 miest a sekcia „E“ – 390 miest.

Navrhovaná plocha na hrobové miesta: 4162,0 m².

Počet pomníkových hrobových miest je 670 miest.

Rozmer jedného hrobového miesta je 1,2 x 2,5 m, vzdialenosť medzi pomníkmi je 0,6 m.

Potrebné je zadefinovať maximálnu výšku pomníkov do 0,40 m.

V zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nebude navrhovaná zmena činnosti

predstavovať novú činnosť a v zmysle jeho prílohy č. 8 časti 9. Infraštruktúra, položky č. 17 Krematóriá a cintoríny“ sa na uvedený zámer vzťahuje prahová hodnota časti B – zisťovacie konanie (bez limitu). Na základe uvedenej prahovej hodnoty pre zisťovacie konanie môžeme konštatovať, že príslušný orgán pre posúdenie vplyvu navrhovanej činnosti na životné prostredie bude Okresný úrad Trebišov, odbor starostlivosti o životné prostredie.

Ako vyplýva z predchádzajúcich hodnotení vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia, výsledný dopad možno zhodnotiť ako nepatrný vzhľadom na minimum priamych dopadov a reálnu možnosť účinne ovplyvniť hlavné riziká realizáciou vhodných opatrení. Výsledné pôsobenie navrhovanej zmeny neohrozí funkčnosť prvkov ekologickej stability a osobitne chránených častí prírody, ani charakter krajinej štruktúry so zastúpením cenných a významných prvkov v dotknutom území.

Vo vzťahu k ekonomickému a sociálnemu vývoju v území sa navrhovaná zmena radí k celospoločensky prospešným, pričom výsledná záťaž na prostredie je prijateľná a zachováva jeho kvality v lokálnom i širšom meradle.

Z hľadiska komplexného posúdenia očakávaných vplyvov môžeme zhodnotiť, že vo väčšine sledovaných ukazovateľov je zmena navrhovanej činnosti hodnotená ako bez vplyvu, v prípade vplyvu na obyvateľstvo a jeho socioekonomické aktivity, vplyvu na stabilitu pôdy (odolnosť voči erózii) a mikroklimu ako mierne pozitívna až pozitívna. Z hľadiska záberu časti poľnohospodárskej pôdy je navrhovaná zmena činnosti vyhodnotená ako mierne negatívna.

VI. PRÍLOHY

1. Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona; v prípade, ak áno, uvedie sa číslo a dátum záverečného stanoviska, príp. jeho kópia

Nakoľko bola lokalita cintorína na pozemku CKN č. 2383 v prevádzke ešte pred účinnosťou zákona 24/2006 Z. z. resp. zákona 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov navrhovaných činností na životné prostredie nebola ešte prevádzka cintorína v Trebišove predmetom posúdenia podľa týchto zákonov. Jej vplyv na životné prostredie sa však riadil vtedy platnými povoľovacími predpismi, ktoré zohľadňovali aj aspekt životného prostredia na úrovni poznania doby jeho vzniku.

V minulosti bol existujúci mestský cintorín rozšírený na pozemku CKN č. 2466 a 4416 o komunikácie pre peších, nástupné a oddychové zóny, nové hrobové miesta, zvonice, terénne a sadové úpravy areálu. Toto rozšírenie bolo predmetom posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Obvodný úrad životného prostredia Trebišov vydal podľa § 29 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe zámeru „Rozšírenie Mestského cintorína Trebišov“, ktorý predložil navrhovateľ Mesto Trebišov, M.R.Štefánika 862/204, 075 01 Trebišov, po ukončení zisťovacieho konania rozhodnutie zo dňa 7.6.2011, č. 2011/00324, v ktorom uviedol, že navrhovaná činnosť sa n e b u d e p o s u d z o v a ť podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2. Mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe

Príloha č.1: Situácia širších vzťahov

Príloha č. 2: Celková situácia 2 x

3. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti

Ako podklad k vypracovaniu predmetného Oznámenia o zmene boli informácie poskytnuté navrhovateľom vo forme sprievodnej a súhrnnej technickej správy pre účely stavebného povolenia spracovaných: APRO s.r.o. Trebišov, M.R.Štefánika 68/11, 075 01 Trebišov, dátum 09/2023.

VII. DÁTUM SPRACOVANIA

Trebišov, máj 2024

VIII. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA A PODPIS SPRACOVATEĽA OZNÁMENIA

FL CAR s.r.o.
Jána Husa 1154/18
075 01 Trebišov

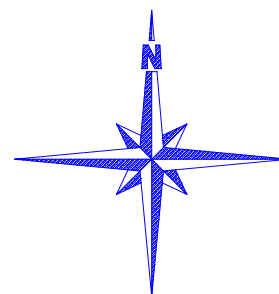
Ing. Eva Bučková

IX. PODPIS OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

PhDr. Marek Čižmár, primátor

PRÍLOHY

RIEŠENÉ ÚZEMIE

NÁZOV STAVBY REVITALIZÁCIA CINTORÍNA - I ETAPA

OBJEKT **REVITALIZÁCIA CINTORÍNA - I ETAPA**

MIESTO STAVBY
INVESTOR
PARCELA ČÍSLO

TREBIŠOV
MESTO TREBIŠOV
2383, 2460, 2466

PROJEKTANT:

APRO, s.r.o. Trebišov
M. R. Štefánika 68/11
075 01 TREBIŠOV
tel.: 056/672 47 51
www.aproTV.sk
e-mail: stas@aproTV.sk

